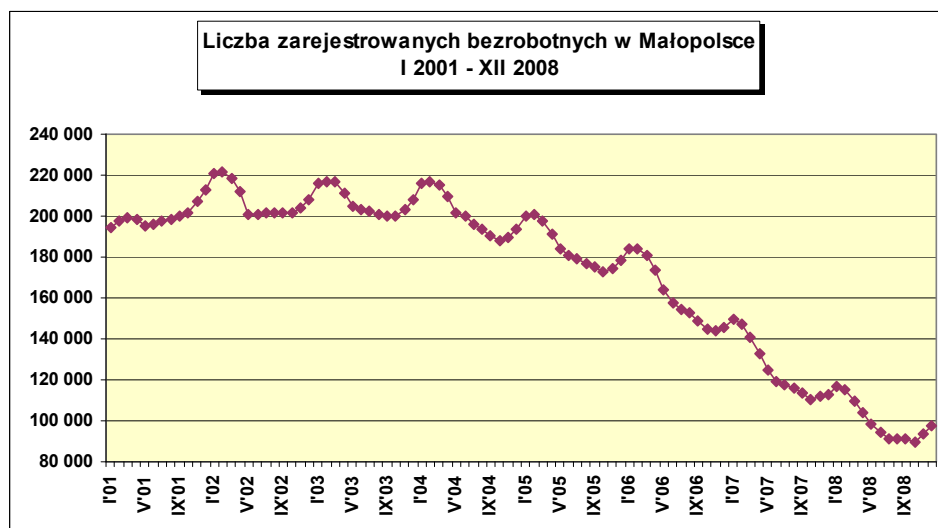

1. BEZROBOCIE W WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM

1.1 Stan i struktura bezrobocia w województwie małopolskim w IV kwartale 2008 roku.

Analogicznie jak w latach poprzednich, koniec roku 2008 przyniósł wzrost liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowych Urzędach Pracy województwa małopolskiego. Na koniec grudnia w rejestrach odnotowano 97 813 osób bezrobotnych. W poprzednim kwartale (koniec września 2008) zarejestrowanych bezrobotnych było 90 812, tj. o 7,7% mniej.

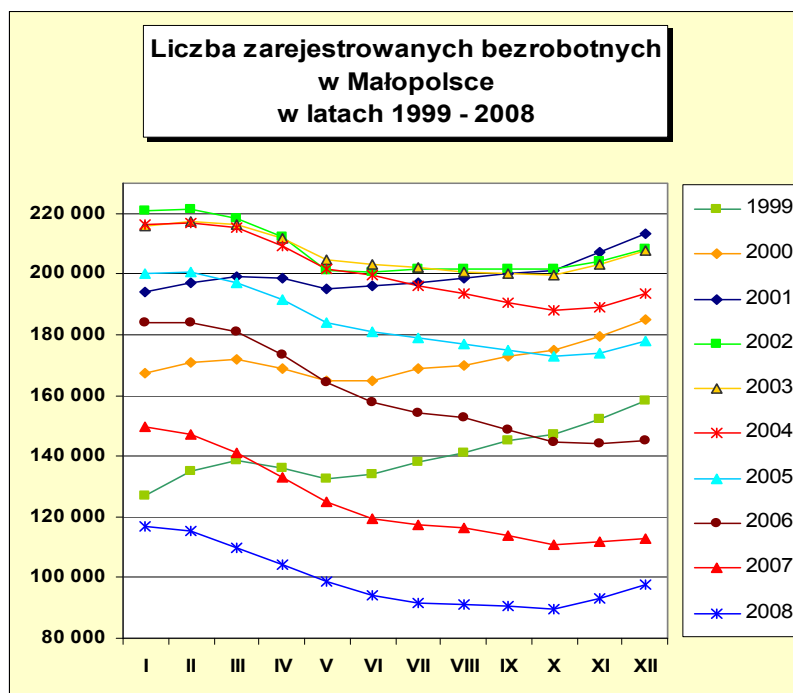
Źródło: opracowanie własne

W poszczególnych miesiącach IV kwartału b.r. liczba osób bez zatrudnienia kształtowała się następująco:

- Październik – 89 661 osób, tj. o 1,3% mniej niż we wrześniu b.r.,
- Listopad – 93 332 osoby, tj. o 4,1% więcej niż w październiku b.r.,
- Grudzień – 97 813 osób, tj. o 4,8% więcej niż w listopadzie b.r.

Stan na koniec IV kwartału 2007 roku wynosił 112 602 osoby bezrobotne – w ciągu całego 2008 roku liczba bezrobotnych w Małopolsce spadła zatem o 14 789 czyli o 13,1%.

Na poniższym wykresie porównano zmiany liczby osób bezrobotnych w poszczególnych miesiącach na przestrzeni lat 1999 – 2008, tj. od momentu wprowadzenia w Polsce reformy administracyjnej, skutkiem której województwo małopolskie zyskało obecny kształt.

Źródło: opracowanie własne

Wykres ten wyraźnie obrazuje fakt, iż obecny poziom bezrobocia w Małopolsce jest najniższy od czasu istnienia województwa w obecnych granicach.

Zgodnie z coroczną tendencją, dynamika zmian w IV kwartale w porównaniu do III kwartału 2008 roku zaznaczyła się wzrostem liczby bezrobotnych prawie we wszystkich powiatach Małopolski (tabela poniżej). Jedynie w powiecie tatrzańskim i w Krakowie zarejestrowano spadek bezrobocia – odpowiednio o 3,4% i 1%. W dziewięciu powiatach wzrost liczby bezrobotnych przekroczył 10%, największy był w powiecie suskim (o 25,5%), krakowskim (o 21,6%) i chrzanowskim (o 17,9%). Najmniej widoczne zmiany nastąpiły w powiecie nowotarskim, gdzie odnotowano wzrost omawianej wartości o 0,8%.

Tab. 1. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych na koniec III i IV kwartału 2008 r., dynamika zmian i struktura

Powiatowy Urząd Pracy	30.09.2008		31.12.2008		Dynamika zmian (3:1)	Struktura (3) - % względem całego wojew.
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety		
	1	2	3	4		
PUP Bocheński	1 885	1 413	2 051	1 463	108,8%	2,1%
PUP Brzeski	3 323	2 309	3 474	2 265	104,5%	3,6%
PUP Chrzanowski	3 578	2 368	4 217	2 639	117,9%	4,3%
PUP Dąbrowski	3 615	2 041	3 920	2 105	108,4%	4,0%
PUP Gorlicki	5 434	3 536	5 690	3 624	104,7%	5,8%
GUP KRAKÓW miasto	10 737	6 329	10 628	5 924	99,0%	10,9%
UPP Kraków powiat	4 461	2 513	5 423	2 896	121,6%	5,5%
PUP Limanowski	6 763	4 320	7 068	4 332	104,5%	7,2%
PUP Miechowski	1 278	738	1 415	763	110,7%	1,4%
PUP Myślenicki	3 109	1 720	3 523	1 830	113,3%	3,6%
SUP NOWY SĄCZ miasto	3 508	2 100	3 648	2 089	104,0%	3,7%
UPP Nowy Sącz powiat	7 829	5 260	8 629	5 284	110,2%	8,8%

PUP Nowotarski	5 375	3 037	5 418	2 952	100,8%	5,5%
PUP Olkusi	4 746	2 818	4 977	2 926	104,9%	5,1%
PUP Oświęcimski	4 381	3 036	4 751	3 111	108,4%	4,9%
PUP Proszowicki	1 336	716	1 548	817	115,9%	1,6%
PUP Suski	1 744	1 110	2 189	1 321	125,5%	2,2%
PUP TARNÓW miasto	3 668	2 370	4 026	2 445	109,8%	4,1%
PUP TARNÓW powiat	5 844	3 842	6 461	4 036	110,6%	6,6%
PUP Wadowicki	4 114	2 638	4 689	2 800	114,0%	4,8%
PUP Wielicki	2 145	1 266	2 194	1 234	102,3%	2,2%
PUP Zakopane	1 939	919	1 874	841	96,6%	1,9%
WOJEWÓDZTWO	90 812	56 399	97 813	57 697	107,7%	100,0%

W ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie, na koniec IV kwartału 2008r. kobiety stanowiły 59%. W poprzednim kwartale udział kobiet wynosił 62,1%, natomiast na koniec IV kwartału 2007r. – 61,3%.

Poniżej zestawiono dane liczbowe na temat zarejestrowanych bezrobotnych, z podziałem na powiaty Małopolski, na koniec IV kwartału roku 2008 oraz IV kwartału roku poprzedniego. Obliczono także dynamikę zmian bezrobocia w ciągu ostatniego roku.

Tab. 2. Liczba bezrobotnych w powiatach na koniec lat 2007 i 2008, dynamika zmian

Powiatowy Urząd Pracy	Stan bezrobotnych na 31.12.2007	Stan bezrobotnych na 31.12.2008	Dynamika (w %)
	1	2	3=2/1
PUP Bocheński	2 529	2 051	81,1%
PUP Brzeski	3 864	3 474	89,9%
PUP Chrzanowski	5 402	4 217	78,1%
PUP Dąbrowski	4 104	3 920	95,5%
PUP Gorlicki	7 031	5 690	80,9%
GUP KRAKÓW miasto	14 407	10 628	73,8%
UPP Kraków powiat	5 943	5 423	91,3%
PUP Limanowski	7 403	7 068	95,5%
PUP Miechowski	1 632	1 415	86,7%
PUP Myślenicki	3 431	3 523	102,7%
SUP NOWY SĄCZ miasto	4 094	3 648	89,1%
UPP Nowy Sącz powiat	11 253	8 629	76,7%
PUP Nowotarski	5 603	5 418	96,7%
PUP Olkusi	5 731	4 977	86,8%
PUP Oświęcimski	5 603	4 751	84,8%
PUP Proszowicki	1 464	1 548	105,7%
PUP Suski	2 446	2 189	89,5%
PUP TARNÓW miasto	3 724	4 026	108,1%
PUP TARNÓW powiat	6 449	6 461	100,2%
PUP Wadowicki	5 120	4 689	91,6%
PUP Wielicki	2 894	2 194	75,8%
PUP Zakopane	1 975	1 874	94,9%
WOJEWÓDZTWO	112 602	97 813	86,9%

W okresie od stycznia do końca grudnia 2008 roku zarejestrowano spadek liczby osób bezrobotnych w przeważającej większości powiatów naszego województwa. Największy spadek nastąpił w Krakowie – o 26,2%, w powiecie wielickim – o 24,2% i w powiecie nowosądeckim – o 23,3%.

Wzrost wystąpił w powiecie tarnowskim – o 0,2%, myślenickim – o 2,7%, proszowickim – o 5,7% i największy w Tarnowie – o 8,1%.

Liczba osób bezrobotnych to wypadkowa liczby osób rejestrujących się w PUP oraz liczby wyrejestrowań. W IV kwartale 2008 roku zarejestrowano 45 516 osób bezrobotnych, z czego najwięcej – 15 478 osób w miesiącu grudniu. Po raz pierwszy zarejestrowały się 10 322 osoby bezrobotne, pozostałe 35 194 osoby trafiły do rejestru bezrobotnych po raz kolejny. W stosunku do poprzedniego kwartału (lipiec – wrzesień 2008) liczba rejestrujących się wzrosła o 4 484 osoby, tj. 11%. Natomiast w IV kwartale ubiegłego roku liczba rejestracji wynosiła 40 497, w tym 9 144 osoby rejestrujące się po raz pierwszy. Potwierdza to specyfikę IV kwartału, w którym co roku występuje największa liczba rejestrujących się bezrobotnych.

Liczba osób wyłączonych z ewidencji bezrobotnych w IV kwartale b.r. wyniosła 38 515, co stanowi 87% osób opuszczających rejestry w poprzednim kwartale (44 398 osób).

Powody wyłączenia z ewidencji bezrobotnych to:

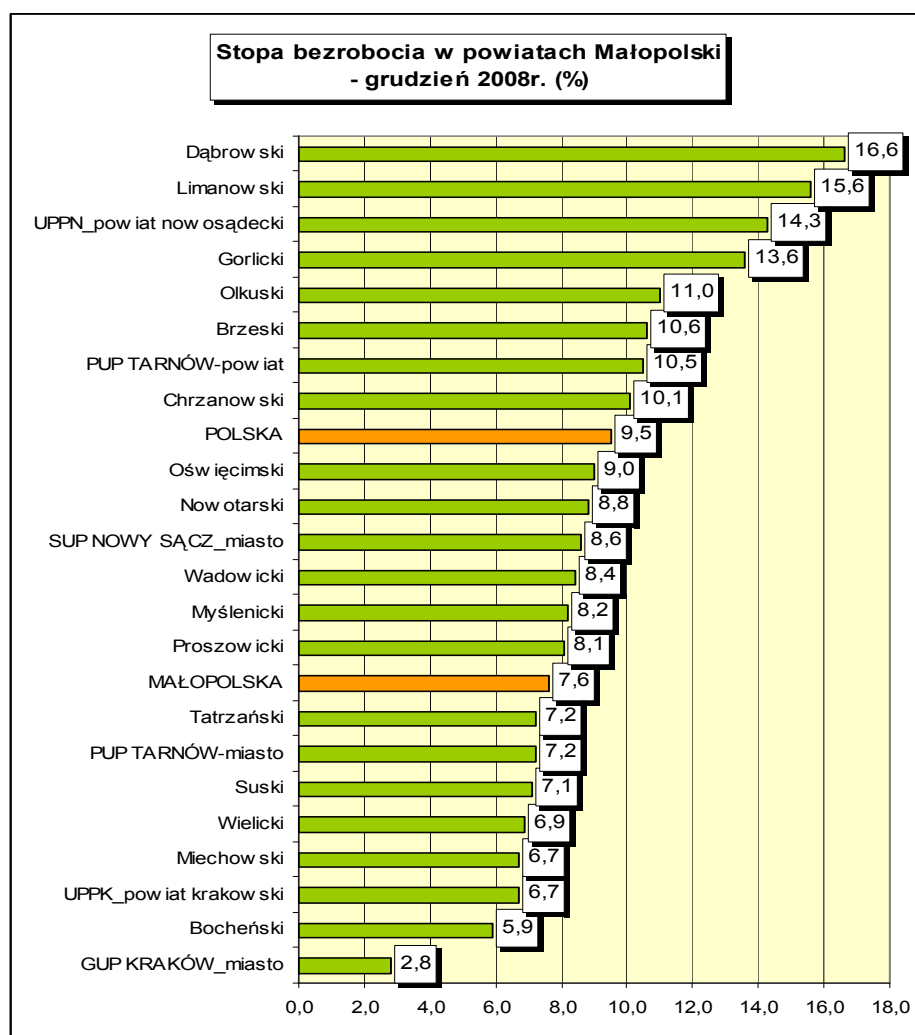
- podjęcie pracy	- 14 731 osób, a w tym:
• pracy niesubsydiowanej	- 11 919 osób,
• prac interwencyjnych	- 574 osoby,
• robót publicznych	- 171 osób,
• działalności gospodarczej	- 1 237 osób,
• pracy w ramach stanowisk refundowanych	- 665 osób,
- rozpoczęcie szkolenia	- 2 713 osób,
- rozpoczęcie stażu	- 2 464 osoby,
- rozpoczęcie przygotowania zawodowego w miejscu pracy	- 839 osób,
- rozpoczęcie prac społecznie użytecznych	- 165 osób,
- niepotwierdzenie gotowości do pracy	- 12 977 osób,
- dobrowolna rezygnacja	- 2 284 osób.

Główną przyczyną wyłączenia z ewidencji było podjęcie pracy – 38,2% przypadków, a następnie niepotwierdzenie gotowości do pracy – 33,7%. W poprzednim kwartale wykreślenie z rejestru bezrobotnych następowało najczęściej na skutek niepotwierdzenia gotowości do pracy – 31,4% przypadków.

Na koniec grudnia 2008r. stopa bezrobocia dla całego województwa małopolskiego wynosiła 7,6% i tym samym w rankingu województw znaleźliśmy się na czwartym miejscu, za Wielkopolską – 6,4%, województwem śląskim – 6,9% i mazowieckim – 7,3%. Najwyższy poziom bezrobocia w kraju odnotowano w województwie warmińsko – mazurskim – 16,8%. Wysokość stopy bezrobocia dla całego kraju wyniosła na koniec IV kwartału b.r. 9,5%.

Standardowo na koniec roku bezrobocie tak w Małopolsce, jak i w całym kraju wzrasta. Na koniec I kwartału w Małopolsce mieliśmy zarejestrowanych 8,6% bezrobotnych, w całym kraju – 11,1%, na koniec II kwartału odpowiednio 7,4% i 9,6%, zaś na koniec III – 7,0% i 8,9%.

Poniżej przedstawiono wartości stopy bezrobocia na koniec IV kwartału b.r. dla poszczególnych powiatów Małopolski.

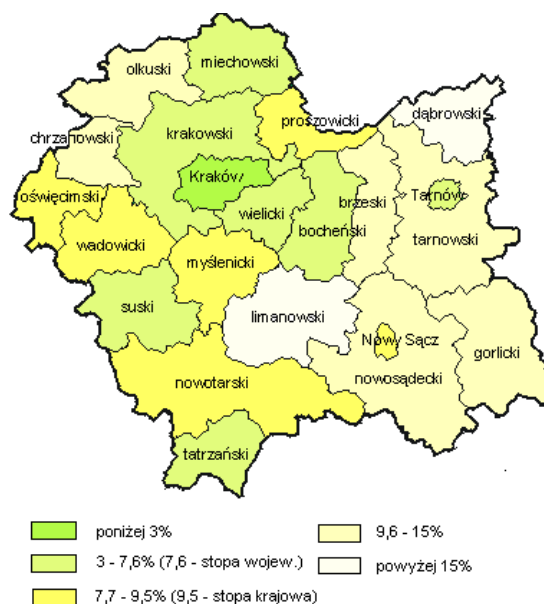

Źródło: opracowanie własne

Jak pokazuje wykres – najniższe bezrobocie wystąpiło w omawianym okresie w Krakowie – zaledwie 2,8%. Podobnie jak w poprzednim kwartale, wartość ta jest niższa od połowy stopy bezrobocia dla całego województwa.

Następne w kolejności według najniższej stopy bezrobocia są powiaty: bocheński – 5,9%, krakowski – 6,7% i miechowski – 6,7%. Z kolei wartości najwyższe odnotowano tak jak w poprzednich dwóch kwartałach 2008r., dla powiatów: dąbrowskiego – 16,6%, limanowskiego – 15,6% i nowosądeckiego – 14,3%. Bezrobocie w tych powiatach nadal kształtuje się na poziomie dwukrotności średniej wojewódzkiej. Spośród 22 powiatów Małopolski, 14 osiągnęło bezrobocie wyższe od średniej dla województwa, z czego 8 wyższe od średniej krajowej.

Poniżej zobrazowano przestrzenne zróżnicowanie stopy bezrobocia w województwie. Jak widać na mapce najwyższe bezrobocie występuje we wschodniej części Małopolski – wartość powyżej krajowej stopy bezrobocia. Najkorzystniejsza sytuacja panuje w Krakowie i w jego powiatach ościennych (wartość stopy bezrobocia poniżej średniej wartości wojewódzkiej).

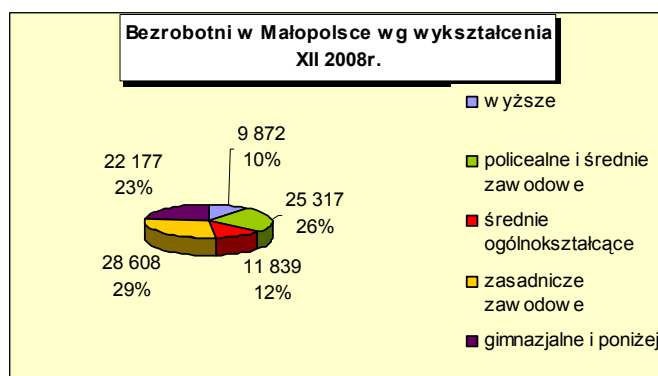
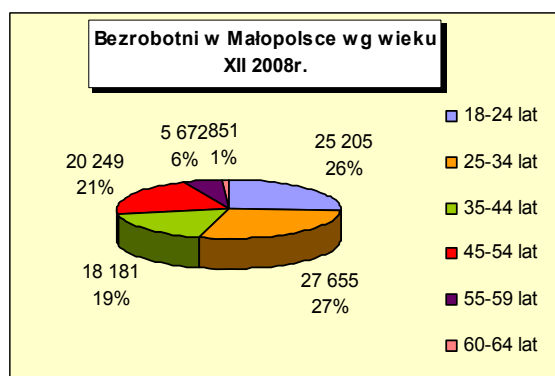

Źródło: opracowanie własne

Wśród osób bezrobotnych zarejestrowanych w Małopolsce na koniec IV kwartału b.r. wyróżnia się kilka ważniejszych kategorii:

- kobiety	– 57 697,
- osoby z prawem do zasiłku	– 16 966,
- osoby zamieszkałe na wsi	– 54 302,
- osoby zwolnione z przyczyn zakładu pracy	– 3 162,
- osoby na bezrobociu od ponad 12 miesięcy	– 33 322.

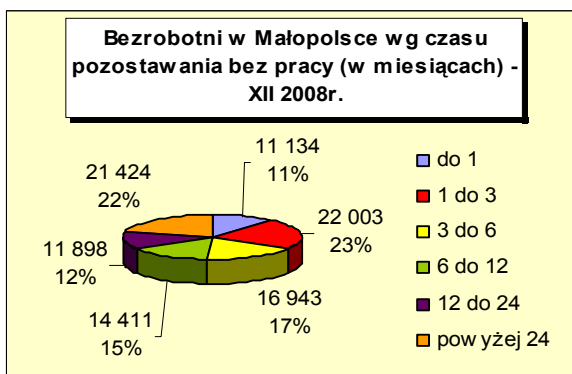
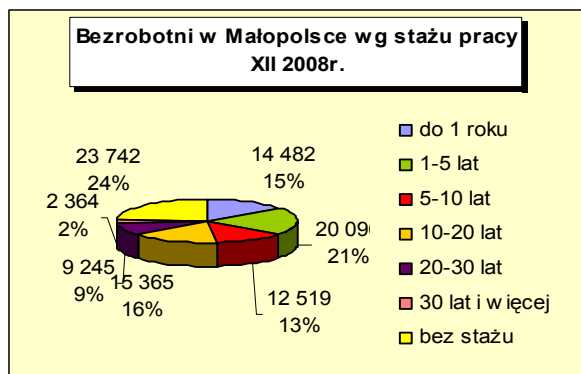
Poniżej przedstawiono strukturę bezrobotnych w Małopolsce na koniec grudnia 2008 roku, według wieku, wykształcenia, stażu pracy oraz czasu pozostawania bez zatrudnienia.

Źródło: opracowanie własne

Największą grupę wiekową wśród bezrobotnych w województwie stanowią osoby młode – w wieku do 34 roku życia jest ponad połowa bezrobotnych – 53%. Jak widać, to osoby młode, często zaraz po zakończeniu nauki, mają największe problemy ze znalezieniem pracy.

Pod względem wykształcenia dominują w rejestrach bezrobotnych osoby po zasadniczych szkołach zawodowych – 29%. Niewiele mniejszy procent stanowią absolwenci liceów i szkół średnich zawodowych – 26%, kolejną według liczebności grupą są osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym – 23%. Co dziesiąty zarejestrowany w PUP bezrobotny ma wykształcenie wyższe.

Źródło: opracowanie własne

Najczęściej do rejestru bezrobotnych trafiają osoby bez stażu pracy – końcem grudnia 2008 roku stanowiły one w Małopolsce 24% klientów Powiatowych Urzędów Pracy. Następną liczebnie grupą są bezrobotni mający staż pracy od 1 do 5 lat – stanowią oni 21%. Co ciekawe bezrobotnych ze stażem pracy poniżej 1 roku jest w rejestrach mniej niż osób deklarujących staż od 10 do 20 lat pracy – odpowiednio 15 i 16%.

Półowa zarejestrowanych bezrobotnych w Małopolsce pozostaje w rejestrach poniżej pół roku. Jedna trzecia to osoby będące na bezrobociu powyżej 1 roku.

Poniższa tabela przedstawia strukturę bezrobotnych w poszczególnych powiatach, według stanu na 31.12.2008 r. w podziale procentowym.

Tab. 3. Struktura bezrobotnych według powiatów

Wyszczególnienie	Kobiety (%)	Z prawem do zasiłku (%)	Zamieszkali na wsi (%)	Zwolnieni z przyczyn zakładu pracy (%)	Na bezrobociu ponad 12 m-cy od ostatniego zarejestrowania (%)
PUP Bocheński	71,3%	17,7%	64,4%	3,0%	24,1%
PUP Brzeski	65,2%	13,7%	75,4%	1,9%	36,5%
PUP Chrzanowski	62,6%	12,2%	32,5%	4,2%	34,6%
PUP Dąbrowski	53,7%	14,5%	80,8%	3,8%	40,2%
PUP Gorlicki	63,7%	19,3%	65,7%	3,8%	41,0%
GUP KRAKÓW miasto	55,7%	17,3%	0,0%	6,1%	34,3%
UPP Kraków powiat	53,4%	16,9%	70,8%	4,4%	34,7%
PUP Limanowski	61,3%	21,3%	81,8%	3,5%	44,6%
PUP Miechowski	53,9%	10,2%	71,9%	0,5%	28,6%
PUP Myślenicki	51,9%	20,4%	70,9%	0,1%	29,2%
SUP NOWY SĄCZ miasto	57,3%	14,1%	0,0%	2,1%	26,9%
UPP Nowy Sącz powiat	61,2%	22,9%	82,8%	1,3%	32,9%
PUP Nowotarski	54,5%	16,3%	60,3%	3,5%	34,4%
PUP Olkusi	58,8%	14,2%	45,8%	5,4%	43,8%
PUP Oświęcimski	65,5%	19,7%	41,2%	2,2%	25,2%

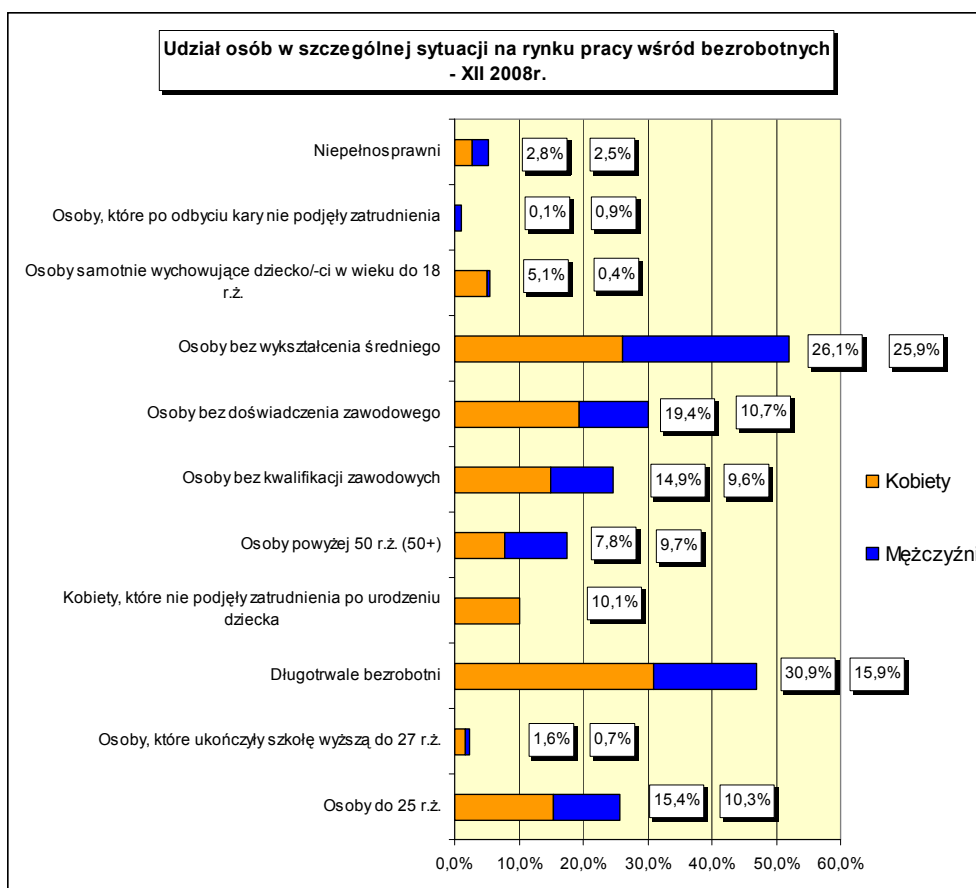
PUP Proszowicki	52,8%	7,2%	80,2%	0,0%	43,1%
PUP Suski	60,3%	25,1%	70,1%	0,6%	21,5%
PUP TARNÓW miasto	60,7%	15,4%	0,0%	2,8%	26,7%
PUP TARNÓW powiat	62,5%	14,1%	90,0%	2,4%	32,4%
PUP Wadowicki	59,7%	21,1%	65,9%	0,4%	27,0%
PUP Wielicki	56,2%	19,3%	73,4%	6,9%	31,8%
PUP Zakopane	44,9%	10,9%	53,2%	7,7%	40,0%
WOJEWÓDZTWO	59,0%	17,3%	55,5%	3,2%	34,1%

W strukturze bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy wyodrębnia się grupy osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Na koniec IV kwartału b.r. ich liczebność w Małopolsce wyniosła:

- osoby do 25 roku życia	- 25 205, w tym 15 101 kobiet,
- osoby, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia	- 2 259, w tym 1 547 kobiet,
- osoby długotrwale bezrobotne	- 45 826, w tym 30 245 kobiet,
- kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	- 9 923,
- osoby powyżej 50 roku życia	- 17 064, w tym 7 601 kobiet,
- osoby bez kwalifikacji zawodowych	- 23 998, w tym 14 619 kobiet,
- osoby bez doświadczenia zawodowego	- 29 377, w tym 18 943 kobiety,
- osoby bez wykształcenia średniego	- 50 785, w tym 25 482 kobiety,
- osoby samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	- 5 329, w tym 4 960 kobiet,
- osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	- 64, w tym 30 kobiet,
- osoby niepełnosprawne	- 5 173, w tym 2 772 kobiety.

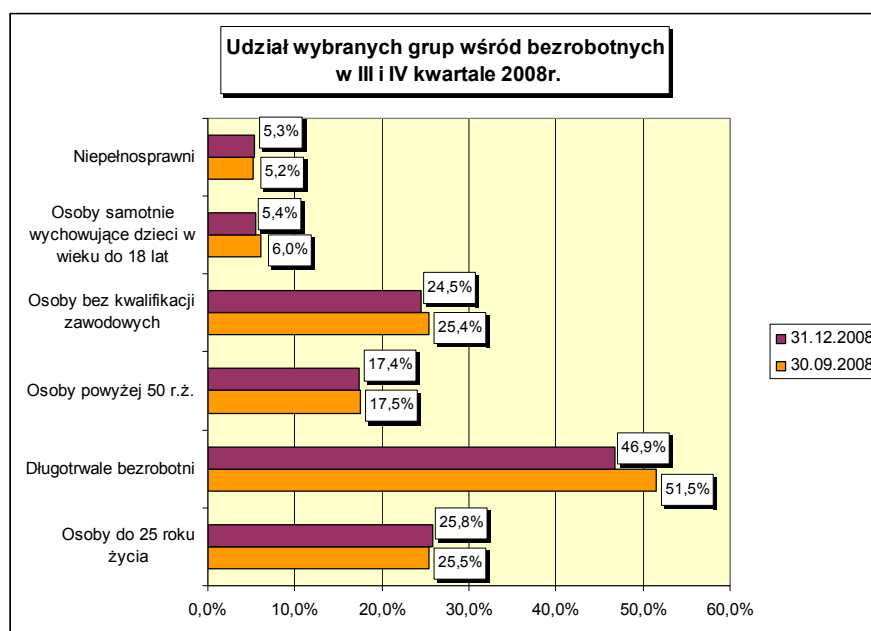
Poniżej przedstawiono graficznie procentowy udział wymienionych wyżej grup wśród bezrobotnych. Porównano również udział kobiet i mężczyzn w poszczególnych kategoriach osób – na 10 kategorii dotyczących obu płci, w 8 wyraźnie przeważają kobiety.

Źródło: opracowanie własne

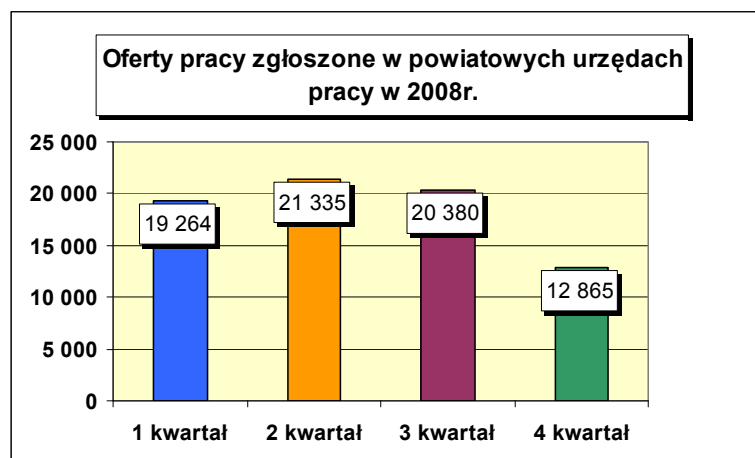
Spośród wymienionych wyżej grup osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, wybrano kilka, których liczebność na tle ogółu bezrobotnych porównano do poprzedniego kwartału.

Źródło: opracowanie własne

Miniony kwartał nie przyniósł znaczących zmian co do liczebności wymienionych grup bezrobotnych. Jedynie niespełna 5-o procentowy spadek liczebności odnotowano w grupie osób długotrwale bezrobotnych.

W okresie od października do grudnia 2008 roku znacząco spadła liczba ofert pracy zgłaszanych w powiatowych urzędach pracy – było ich 12 865, czyli zaledwie 63% ofert zgłoszonych w poprzednim kwartale.

Źródło: opracowanie własne

Dla porównania, w roku 2007 liczba zgłoszonych wolnych miejsc pracy wynosiła kolejno dla wymienionych kwartałów: 21 395, 22 861, 20 072, 16 990. Obserwujemy tu prawidłowość, iż największe zapotrzebowanie na pracowników występuje w okresie wiosenno-letnim.

Oferty zgłoszone w Powiatowych Urzędach Pracy Małopolski w poszczególnych miesiącach IV kwartału 2008 roku.

Wyszczególnienie okresu	Liczba ofert	W tym dotyczące pracy:					
		Subsydiowanej		Z sektora publicznego		Dla niepełnosprawnych	
		liczba	udział	liczba	udział	liczba	udział
Październik	6 043	2338	38,7%	1292	21,4%	152	2,5%
Listopad	3 853	1397	36,2%	810	21%	183	4,7%
Grudzień	2 969	1181	39,8%	688	23,2%	173	5,8%
Razem IV kwartał	12 865	4916	38,2%	2790	21,7%	508	3,9%

Spośród ofert pracy, jakimi dysponowały powiatowe urzędy pracy Małopolski w ostatnim kwartale, 38,2% dotyczyło pracy subsydiowanej. Około jednej piątej zgłaszanych ofert pracy pochodzi z sektora publicznego, pozostała część – 78,3%, to sektor prywatny.

Wśród wszystkich ofert pracy zgłoszonych w IV kwartale b.r. w PUP-ach - 3,9% skierowanych było do osób niepełnosprawnych. Wartość ta wzrosła w tym kwartale z 2,6%.

W opisywanym kwartale dostępnych było jedynie 13 ofert pracy skierowanych wyłącznie do absolwentów, co stanowi 0,1% wszystkich ofert. Zanotowano tu znaczny spadek, gdyż w III kwartale było ich 0,4%, w II kwartale stanowiły 1,9%, a w I kwartale b.r. 1,2% wszystkich ofert zgłoszonych w powiatowych urzędach pracy.

Pośród wszystkich ofert pracy zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy od października do grudnia bieżącego roku, 17% stanowiły oferty staży (dla porównania w I, II i III kwartale było ich odpowiednio 17,9%, 20,4% i 17%), oferty na przygotowanie zawodowe stanowiły 6,1% (I, II i III kwartał – 7,3%, 6,9% i 7,4%), natomiast oferty prac społecznie użytecznych – 2% (I, II i III kwartał – 2,5%, 4,7% i 1%).

2. FUNDUSZ PRACY – PODZIAŁ ŚRODKÓW W 2008 ROKU

Na początku 2008 r. (22 stycznia) weszło w życie nowe Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy (FP) na finansowanie zadań w województwie. Zmieniło ono znacząco dotychczasowe zasady podziału środków FP, które od 4 lat pozostawały stabilne. Zasadnicza zmiana dotyczyła struktury środków przydzielanych przez Ministra ds. pracy na województwo. Dotychczas w puli tej dominowały środki przeznaczone bezpośrednio dla samorządów powiatowych – 70%. Obecnie do 50% zwiększył się udział środków pozostających w dyspozycji Samorządu Województwa przeznaczonych dla samorządów województw na realizację programów regionalnych, w tym projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Zgodnie z opisanymi powyżej zasadami Województwo Małopolskie otrzymało na początku 2008 r., z przeznaczeniem na realizację form aktywnych pulę **158 953,4 tys. zł.** Z tego:

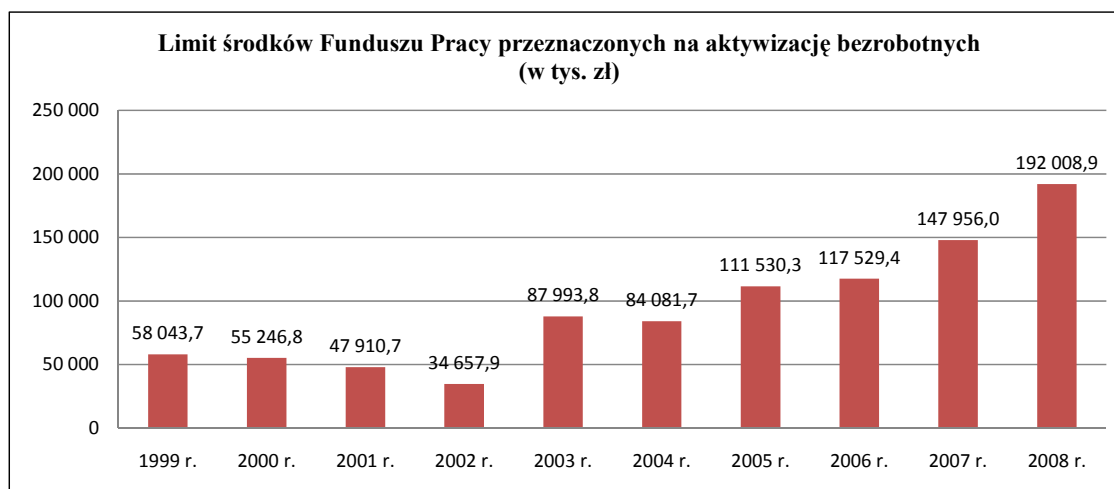
- 50% - **79 476,7 tys. zł.** zostało podzielone bezpośrednio na samorządy powiatowe algorytmem powiatowym w oparciu o kryteria przyjęte przez Sejmik Województwa,
- 50% - **79 476,7 tys. zł.** stanowiły środki dla samorządów województw przeznaczone na realizację programów o charakterze wojewódzkim. Podzielone one zostały w następujący sposób:
  - **59 352,1 tys. zł.** - to środki na realizację projektów systemowych w ramach Poddziałania 6.1.3 PO KL
  - **2 500 tys. zł.** - to środki na realizację Programu Regionalnego *Konservator*,
  - **2 432,2 tys. zł.** - to pula środków przeznaczona na kontynuację projektów w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego - Rozwój Zasobów Ludzkich (działania 1.2 i 1.3).
  - **15 192,4 tys. zł.** - to rezerwa powstała w tej puli środków rozdysponowana na samorządy powiatowe z zastosowaniem algorytmu powiatowego.

Minister dzieląc środki FP na województwa pozostawia 10% rezerwę, o środki z której powiatowe urzędy pracy mają możliwość starania się w trakcie roku.

W 2008 r., podobnie jak rok wcześniej, Ministerstwo ukierunkowało częściowo wydatkowanie środków z rezerwy ministra. W 2008 r. w ramach tej puli wydzielone zostały środki przeznaczone na realizację **Programu 45 / 50 plus** – proponującego działania na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej osób w wieku niemobilnym. W Małopolsce projekty w tym zakresie zgłosiło 6 powiatowych urzędów pracy na łączną kwotę **2 440,2 tys. zł.**

W ciągu 2008 r. powiatowe urzędy pracy z terenu Małopolski pozyskały dodatkowo **30 615,7 tys. zł** środków z rezerwy ministra. Łącznie środki pozyskane z rezerwy Ministra w 2008 r. wyniosły **33 055,9 tys. zł.** Było to prawie dwukrotnie więcej niż w ubiegłym roku.

Pula środków FP przeznaczonych na aktywizację bezrobotnych, jakie powiatowe urzędy pracy pozyskały w 2008 r. wynosiła **192 008,9 tys. zł.** Trend wzrostowy w tym zakresie został więc utrzymany. Co więcej obserwuje się, że w ostatnich kilku latach dynamika wzrostu ulega nasileniu. Limit środków FP ukierunkowanych na aktywizację bezrobotnych w 2008 r. jest już o 29,8% wyższy od całkowitego limitu tych środków na 2007 r. Wysokość środków na aktywizację bezrobotnych w 2008 r. była najwyższa od 1999 r.

Źródło: opracowanie własne

W 2008 r. powiatowe urzędy pracy wydatkowały na cele aktywizacji zawodowej kwotę **188 810,8 tys. zł**, czyli 98,3% dostępnych środków. Kwota środków niewydatkowanych wyniosła 3 198,1 tys. zł. Najwyższy poziom wydatkowania odnotowano w PUP Proszowice i PUP Tarnów – 99,9% a także UPP Kraków i PUP Myślenice – 99,8%, najniższy w PUP Dąbrowa Tarnowska – 88,5% oraz GUP Kraków – 94,8%.

Największa część środków wydatkowana została na realizację staży (30,4%) oraz na udzielanie bezrobotnym środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej (28,1%). Na kolejnych miejsca znalazły się wydatki na realizację przygotowania zawodowego w miejscu pracy (10,6%) i wydatki związane z refundacją pracodawcom wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego (9,4%).

W stosunku do 2007 r. wzrosły wydatki na przygotowanie zawodowe w miejscu pracy, środki na działalność gospodarczą oraz na staże. Spadek odnotowano tylko w zakresie poziomu środków przeznaczonych na refundację składek ZUS oraz środków ukierunkowanych na finansowanie prac interwencyjnych.

3. DZIAŁANIA PODEJMOWANE PRZEZ WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY UKIERUNKOWANE NA RYNEK PRACY

3.1 WOJEWÓDZKA INFORMACJA I PORADNICTWO ZAWODOWE

I. Koordynacja działań w zakresie poradnictwa zawodowego w publicznych służbach zatrudnienia w Małopolsce

Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie w 2008 roku, wykonywał zadania w zakresie koordynacji i realizacji usług doradztwa zawodowego poprzez działania bieżące oraz pracę 3 zespołów problemowych d/s jakości, informacji zawodowej i promocji w Centrach Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Krakowie, Nowym Sączu i Tarnowie.

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Krakowie prowadziło analizy i zestawienia statystyczne z działalności Centrów oraz powiatowych urzędów pracy w województwie. Sporządzane statystyki wykorzystywane są do bieżącego monitorowania sytuacji i do przygotowania rocznej analizy w zakresie świadczenia usług informacji i poradnictwa zawodowego przez publiczne służby zatrudnienia. Przedstawiane są one w opracowaniu „Ocena sytuacji na rynku pracy województwa małopolskiego”. Opracowanie to można znaleźć na stronie internetowej:

<http://www.wup-krakow.pl/index.php?node=1&doc=1000482&load=6>

W ramach koordynacji Centrum podejmuje działania związane z raportowaniem zapotrzebowania na materiały testowe oraz koordynuje dystrybucję materiałów informacyjno – metodycznych MPiPS.

Jednym z działań umożliwiających koordynację działań w zakresie poradnictwa są spotkania koordynacyjne. W 2008 roku zorganizowano cztery spotkania. Stanowią one forum wymiany doświadczeń i informacji ze szkoleń, seminariów i konferencji. Centrum w Krakowie monitoruje

informacje o wydarzeniach, w których uczestniczą doradcy zawodowi naszego województwa oraz osoby chętne do dzielenia się zdobytą wiedzą. Podczas spotkań przedstawiane były projekty aktualnie realizowane w powiatowych i wojewódzkim urzędzie pracy. Spotkania służyły poszukiwaniu rozwiązań i odpowiedzi na problemy napotymane w codziennej realizacji usługi doradczej. Spotkania koordynacyjne służyły także przekazaniu doradcom zawodowym informacji o stworzonych czy modyfikowanych warsztatach organizowanych w Centrach. Ponadto doradcy otrzymywali materiały promocyjne oraz poradniki opracowane w Centrum przeznaczone dla klientów. W trakcie spotkań koordynacyjnych doradcy zawodowi PUP mogli uczestniczyć w warsztatach tematycznych dotyczących tworzenia programów:

- „Konstrukcja sesji – połową sukcesu”
  - „Określenie oczekiwań uczestników zajęć grupowych oraz nawiązywanie kontaktu podczas zajęć grupowych”
- a także otrzymali program dwóch zajęć aktywizacyjnych:
- „Rekrutacja i selekcja kandydatów do pracy”
  - „Rekrutacja i selekcja poprzez udział w Assessment Center”.

Materiały oraz program tych warsztatów został im przekazany na grudniowym spotkaniu w formie płyty CD.

W 2008 roku szczególna uwaga poświęcona była kwestiom związanym z wdrażaniem standardów usług rynku pracy. Opracowane zostały procedury i dokumentacja usprawniające przepływ informacji między WUP w Krakowie a Powiatowymi Urzędami Pracy w zakresie stosowania standardów i realizacji usług informacji i poradnictwa zawodowego zgodnie z rozporządzeniem dotyczącym ich świadczenia.

Dla zapewnienia efektywnej współpracy w zakresie koordynacji i organizacji usług informacji i poradnictwa zawodowego w województwie, Centra w 2008 roku kontynuowały pracę w zespołach zadaniowych tj. w zespole ds. promocji, ds. jakości oraz ds. informacji zawodowej.

ZESPÓŁ DS. PROMOCJI

Wśród zadań standardowych promujących Centrum wyszczególnić można: udział w 6 targach pracy, promocję zajęć za pośrednictwem strony internetowej WUP, promocję mailową wśród ponad 120 instytucji i portali internetowych, udział w seminariach i spotkaniach, wizytach studyjnych. Ponadto, wspomnieć należy o artykułach promujących Centra, jakie zostały umieszczone w prasie (Dziennik Polski, Gazeta Krakowska), oraz o filmach poświęconych usługom CiPiPKZ, kształceniu zawodowemu i Europejskiemu Dniu Pracy 2008 w Małopolsce.

Na antenie TVP Kraków emitowane były filmy pt: „Praca, work, arbeit”, „Europejski dzień Pracy 2008 w Małopolsce”, „Murarz, technik, magister”.

W roku 2008 miały miejsce dwa większe wydarzenia, promujące Centrum i jego ofertę wśród jak najszerszego grona odbiorców.

Pierwszym z nich był Dzień Otwarty Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej. Był to drugi Dzień Otwarty w historii Centrum i został zorganizowany 31 marca 2008r, jednocześnie w trzech Centrach: w Krakowie, Nowym Sączu i Tarnowie.

W ramach Dnia Otwartego zorganizowano zajęcia dotyczące metod poszukiwania pracy, planowania kariery zawodowej oraz rekrutacji i selekcji. Ponadto odbyły się spotkania w ramach Filмотeki – pociąg do kariery.

Drugim dużym wydarzeniem organizowanym przez Centra Informacji i Kariery Zawodowej w Krakowie, Tarnowie i Nowym Sączu był Europejski Dzień Pracy 2008 w Małopolsce. To ogólnoeuropejskie wydarzenie organizowane było z inicjatywy Komisji Europejskiej i odbywało się równolegle w kilkudziesięciu miastach Starego Kontynentu. Ideą przewodnią Europejskiego Dnia Pracy była promocja mobilności zawodowej, geograficznej oraz społecznej. Europejski Dzień Pracy tak w opinii odwiedzających, jak i wystawców zakończył się sukcesem. Stoiska wystawiennicze, seminaria, warsztaty (w tym także filmowe) odwiedziło w całej Małopolsce ponad 5 000 osób.

W roku 2008 w sferze wzajemnych działań promocyjnych nawiązano kontakty z nowymi partnerami takimi jak np: Klub Integracji Społecznej Miejskiego Ośrodka Polityki Społecznej w Krakowie, portalem Kurs na kurs, biurem karier Akademii Sztuk Pięknych, czy portalem Praca.korba.pl.

Usługi Centrów Informacji i Planowania Kariery Zawodowej promowane były także wśród przedstawicieli zagranicznych służb zatrudnienia, z takich krajów europejskich jak Norwegia, Słowacja, czy Węgry. Przedstawicieli tych krajów gościliśmy w trakcie spotkań partnerskich w naszym urzędzie.

ZESPÓŁ DS. INFORMACJI ZAWODOWEJ

Uczestnicy zespołu opracowali propozycję wizualizacji Sal Informacji Zawodowych dla małopolskich Centrów wraz z modyfikacją regulaminu Sal Informacji Zawodowych, zasady funkcjonowania i aktualizacji zasobów informacyjnych oraz wykaz działań promujących zasoby informacyjne SIZ. Odnosząc się do opracowanych wcześniej ośmiu kategorii, według których porządkowano zbiory informacji zawodowych, tworzono i aktualizowano tematyczne informacje zawodowe. Udostępniano je w formie papierowej i elektronicznej, co pozwoliło na łatwiejsze

korzystanie ze zbiorów klientom oraz ułatwiło pracę doradcom zawodowym. Dokonano specjalizacji Centrów w zakresie tworzenia informacji o zasięgu wojewódzkim. Zaplanowano dalsze działania grupy w zakresie informacji zawodowej m.in.:

- przygotowanie przedsięwzięcia „*Kącik poszukiwacza informacji*” skierowanego do osób zainteresowanych zdobywaniem informacji o zawodach i rynku pracy,
- analiza oczekiwań klientów Centrów w zakresie usług informacji zawodowej,
- wzbogacanie zasobów informacyjnych Centrów.

Działania koordynacyjne w zakresie informacji zawodowej realizowane były poprzez gromadzenie opracowanych informacji oraz udostępnianie ich doradcom zawodowym na stronie Wojewódzkiego Urzędu Pracy. Wszystkie informacje zawodowe są co miesiąc aktualizowane i na bieżąco umieszczane na stronie internetowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy <http://www.wup-krakow.pl/index.php?node=1&doc=1000651&load=3>

Dodatkowym zadaniem realizowanym przez Centra w 2008 r. było opracowanie 12 charakterystyk zawodów. Charakterystyki zawodów opracowywane były na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Badania, służące zdobyciu informacji o zawodach, prowadzone były poprzez analizy zawodów na różnych stanowiskach pracy (na podstawie Kwestionariusza Analizy Zawodu prowadzono wywiady z przedstawicielami danych zawodów), w różnych firmach oraz konsultacje z lekarzami medycyny pracy i specjalistami BHP. Przygotowane opisy zostaną umieszczone w kolejnym wydaniu „*Przewodnika po zawodach*” oraz w internetowej aplikacji „*Doradca 2000*”.

ZESPÓŁ DS. JAKOŚCI

Członkowie Zespołu zapoznali się z propozycją nowych programów warsztatowych: „Czas pomyśleć o pracy”, „Twoja przyszłość, twoja kariera”, „Metody rekrutacji i selekcji stosowane przez pracodawców” oraz scenariuszem spotkań filmowo-dyskusyjnych pn. „Pociąg do Kariery”. Programy zostały poddane analizie, zaproponowano i uzgodniono zmiany oraz certyfikowano je do wprowadzenia w usługę Centrów.

Opracowana w Centrum w Krakowie propozycja współpracy WUP z PUP wraz z dokumentacją w oparciu o obowiązujące standardy, została omówiona i przyjęta we wszystkich Centrach a także przedstawiona i zaakceptowana w PUP w województwie. Informacje o klientach zarejestrowanych w PUP, korzystających z usług Centrów, są co miesiąc przekazywane powiatowym urzędem pracy.

Podjęto prace nad ujednoliceniem programów i nazewnictwa grupowego poradnictwa zawodowego oraz zajęć aktywizacyjnych realizowanych w Centrach.

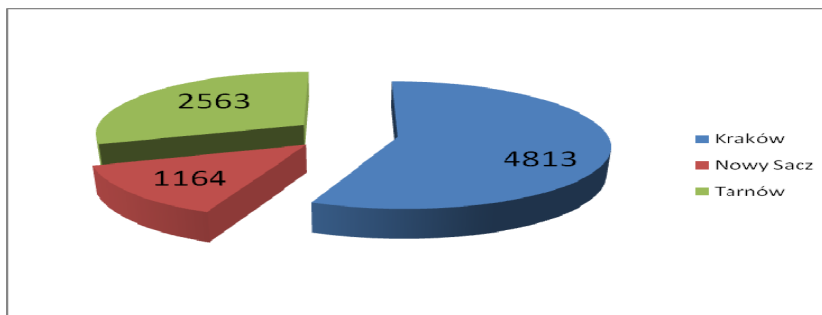
Zespół ds. Jakości aktywnie uczestniczy i wspiera działania realizowane w ramach projektu AQOR – *Wzmocnienie jakości w poradnictwie zawodowym*. Doradcy zawodowi Centrów, wchodzący w skład Zespołu ds. jakości poradnictwa zawodowego są jednocześnie uczestnikami projektu AQOR. Uczestniczyli wraz z przedstawicielami instytucji lokalnych zajmujących się doradztwem zawodowym w realizacji spotkań grup roboczych w trzech Centrach w ramach projektu.

Ponadto realizowana jest ścieżka analizy jakości usługi poradnictwa zawodowego w Centrach z wykorzystaniem narzędzi stosowanych w projekcie.

II. Usługi Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej

W 2008 roku z usług oferowanych przez CliPKZ w Krakowie, Nowym Sączu i Tarnowie skorzystało **26818** osoby o **4107** osób więcej niż w 2007 roku, w tym w IV kwartale 9390 osób. Wśród klientów dominowały osoby bezrobotne zarejestrowane w Powiatowych Urzędach Pracy oraz osoby niepracujące i niezarejestrowane. W wyniku udzielonych informacji, możliwości skorzystania z usług doradców zawodowych oraz zajęć przez nich prowadzonych klienci poszerzyli swoją wiedzę z zakresu rynku pracy, przedsiębiorczości, wiedzę o własnej osobie jako kandydacie szukającym pracy.

Wykres 1 Liczba klientów korzystających z usług Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w IV kwartale 2008r.

Wykres 2 Liczba klientów korzystających z usług Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w 2008r.

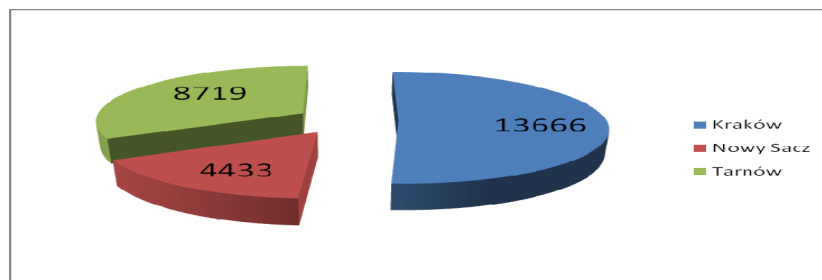
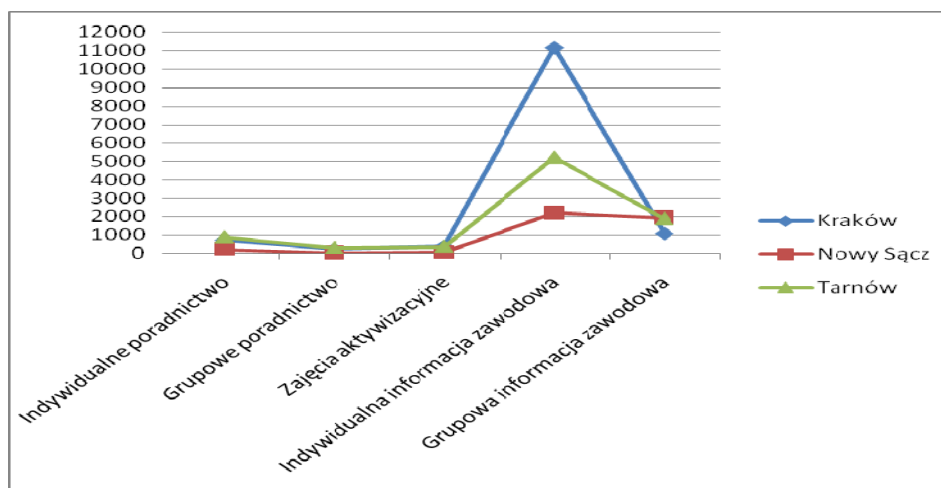

Tabela 1 Liczba Klientów korzystających z poszczególnych usług oferowanych przez Centra w IV kwartale 2008 r. (w nawiasie cały rok 2008)

CIiPKZ:	Indywidualne poradnictwo	Grupowe poradnictwo	Zajęcia aktywizacyjne	Indywidualna informacja zawodowa	Grupowa informacja zawodowa	Razem
w Krakowie	310 (730)	32 (258)	133 (402)	3957(11177)	381 (1099)	4813 (13666)
w Nowym Sączu	47(221)	9(26)	5 (50)	615(2199)	488 (1937)	1164(4433)
w Tarnowie	342 (898)	110 (318)	141 (379)	1702 (5227)	268 (1897)	2563 (8719)
Razem województwo:	699(1849)	151 (602)	279 (831)	6274 (18603)	1137 (4933)	9390 (26818)

Wykres 3 Liczba Klientów korzystających z poszczególnych usług oferowanych przez Centra w 2008 r.

III. Poradnictwo indywidualne

W 2008 r. udzielono łącznie 2255 porad indywidualnych, z których skorzystało 1 849 osób, z czego w IV kwartale przeprowadzono 777 porad indywidualnych dla 699 osób.

W stosunku do 2007 roku wzrosła ilość osób zainteresowanych usługą poradnictwa indywidualnego o 555 osób tj. 42%.

Tabela 2 Ilość Klientów, którzy skorzystali z poradnictwa indywidualnego

ClPKZ:	Liczba osób	Liczba porad
w Krakowie	310 (730)	310 (807)
w Nowym Sączu	47(221)	59(319)
w Tarnowie	342 (898)	408 (1129)
Razem województwo:	699 (1849)	777 (2255)

Osoby korzystające z indywidualnych porad najczęściej poszukiwały pomocy w znalezieniu zatrudnienia. Oczekiwały wskazówek dotyczących planowania rozwoju zawodowego, podejmowania decyzji o zatrudnieniu i wyborze zawodu bądź samozatrudnienia.

W procesie doradczym klienci uzyskiwali pomoc w określaniu preferencji zawodowych i kompetencji do zatrudnienia, uczestniczyli w badaniach testowych, z których skorzystało w 2008 roku 405 osób (w IV kwartale 77 osób). Klienci stają się bardziej aktywni w poszukiwaniu rozwiązań zawodowych i bardziej angażują się we współpracę w tym zakresie z doradcą zawodowym. Efektem są między innymi opracowywane indywidualne plany działania (323 IPD w 2008r. a w IV kwartale 77). Rośnie wśród klientów zainteresowanie kompleksową usługą (wszystkimi usługami Centrum), oraz pracują nad kilkoma scenariuszami rozwiązań związanych ze swoją sytuacją na rynku pracy (kształcenie i dokończanie, różne formy zatrudnienia, poszerzanie kompetencji i zdobywanie doświadczenia zawodowego). Klienci korzystający z indywidualnego poradnictwa zawodowego coraz częściej zainteresowani są podjęciem dłuższej współpracy z doradcą, kontynuowanej często w ramach zajęć grupowych. Coraz częściej też przychodzą z jasno sprecyzowanymi oczekiwaniami wobec doradcy – wzrasta wiedza i świadomość konieczności zajmowania się swoim rozwojem zawodowym w sposób zaplanowany. Klienci doceniają potrzebę rozwijania umiejętności związanych z samopoznaniem i potrzebę korzystania z informacji zawodowej.

Wśród klientów 66% stanowią kobiety, dla których oferta rynku pracy jest wciąż mniej atrakcyjna, często niedostosowana do konieczności łączenia życia zawodowego z życiem rodzinnym.

W roku bieżącym zmalała ilość klientów korzystających z usług Centrum posiadających wykształcenie wyższe (z 60% w 2007 roku do 30 % w tym roku). Zdecydowanie wzrosła ilość klientów z wykształceniem średnim zawodowym i licealnym – łącznie 50%.

Wciąż grupą najczęściej korzystającą z usług Centrum są osoby do 34 roku życia, chociaż zauważa się coraz większe zainteresowanie osób powyżej 45r.ż.

Coraz częściej z poradnictwa korzystają osoby pracujące, z kilkuletnim doświadczeniem, zamierzające dokonać diagnozy predyspozycji zawodowych, gdyż nie znajdują satysfakcji w pracy. Klientom tym proponowany jest, w trakcie rozmowy indywidualnej, udział w zajęciach w ramach Metody Hiszpańskiej czy Kursu Inspiracji.

IV. Poradnictwo grupowe

W 2008 r. doradcy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie w ramach poradnictwa grupowego przeprowadzili łącznie 60 warsztatów, w których uczestniczyły 602 osoby, zaś w IV kwartale w 15 warsztatach uczestniczyło 152 osoby.

Tabela 3 Liczba warsztatów w poszczególnych Centrach, realizowanych w ramach grupowego poradnictwa oraz liczba osób z nich korzystających

ClPKZ:	Liczba warsztatów	Liczba osób
w Krakowie	3 (23)	33 (258)
w Nowym Sączu	1 (6)	9(26)
w Tarnowie	11 (31)	110 (318)
Razem województwo:	15 (60)	152 (602)

Realizowano szereg zajęć poradnictwa grupowego, a wśród nich m.in. „Określanie preferencji zawodowych”, „Własna firma-zanim zrealizujesz pomysł”, „Komunikacja społeczna”, „Poznanie siebie – trening w dokonywaniu samooceny”, „Skuteczne decydowanie”, „Twoja przyszłość, twoja kariera”, „Radzenia sobie ze stresem”, „Autoanaliza - poznawanie swoich mocnych i słabych stron”.

Prowadzono też zajęcia w oparciu o certyfikowane programy, „Kurs Inspiracji”, „Spadochron”, „Rozwijanie indywidualnych cech ułatwiających zdobycie zatrudnienia.

Zajęcia grupowego poradnictwa zawodowego dostarczały uczestnikom wsparcie emocjonalne i praktyczne, były okazją do wymiany cennych informacji i doświadczeń niezbędnych w procesie poszukiwania rozwiązań zawodowych. Podczas zajęć uczestnicy dokonują bilansu własnego potencjału osobowego w zakresie posiadanego doświadczenia zawodowego, wiedzy, umiejętności, zainteresowań, uzdolnień, co pozwala im w sposób świadomy dokonywać dalszych wyborów. Każdy program grupowego poradnictwa zawodowego zawiera treści programowe dostosowane do potrzeb określonej grupy klientów. Programy zostały stworzone w oparciu o rozmowy z klientami mające na celu zdefiniowanie ich potrzeb. Osoby uczestniczące w warsztatach nie tylko widzą konieczność korzystania z takiej formy wsparcia, ale jednocześnie są zmotywowane, zdyscyplinowane i konsekwentne w realizacji swoich celów. Zajęcia te trwają w czasie od 1 – 5 dni. Adresatami są osoby bezrobotne i poszukujące pracy, osoby młode kończące różnego typu szkoły i uczelnie, osoby pragnące zaplanować swoją drogę rozwoju zawodowego, osoby zainteresowane rozpoczęciem własnej działalności gospodarczej a także pracujący w okresie wypowiedzenia bądź zagrożeni wypowiedzeniem. Bardzo dużym zainteresowaniem wśród zajęć poradnictwa grupowego cieszą się warsztaty „Własna firma – zanim zrealizujesz pomysł”. Dwudniowe zajęcia dotyczące określenia predyspozycji do prowadzenia własnej działalności gospodarczej poruszają także tematy, takie jak: biznesplan, formalności, jakich należy dopełnić oraz dofinansowanie rozpoczęcia działalności z urzędu pracy czy działania 6.2 w ramach POKL, przede wszystkim są okazją dla uczestniczących w nich osób do sprawdzenia swoich predyspozycji i kompetencji do prowadzenia działalności a także poszerzenia informacji na temat możliwości poszukiwania pomysłu na własny biznes.

V. Zajęcia aktywizacyjne

W 2008r. doradcy zawodowi Centrów Informacji i Planowania Kariery Zawodowej zorganizowali 190 zajęć aktywizacyjnych, z czego 32 w IV kwartale 2008r.

Tabela 4 Liczba osób uczestniczących w zajęciach aktywizacyjnymi w Centrach Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Krakowie, Nowym Sączu i Tarnowie

CIiPKZ:	Liczba zajęć aktywizacyjnych	Liczba klientów
w Krakowie	15 (56)	133 (402)
w Nowym Sączu	1 (16)	5 (50)
w Tarnowie	16 (118)	141 (379)
Razem województwo:	32 (190)	279 (831)

Tematyka zajęć dotyczyła głównie takich zagadnień jak: planowanie kariery zawodowej, poszukiwanie pracy (również z wykorzystaniem internetu), sporządzanie dokumentów aplikacyjnych, przygotowanie się do rozmowy kwalifikacyjnej oraz umiejętności komunikacji społecznej.

Zarówno tematyka jak i forma (krótkie 1 lub 2-dniowe zajęcia) jest dostosowywana do oczekiwań naszych klientów. Dlatego też oferta zajęć cieszy się dużym zainteresowaniem, co odzwierciedlają dane. Z zajęć aktywizacyjnych w 2008r. skorzystało łącznie 831 osób, z czego w IV kwartale 279 osób.

Wśród uczestników zajęć przeważają kobiety (526). Najliczniejsze grupy zainteresowane zajęciami to osoby niepracujące niezarejestrowane (416 osoby) oraz osoby bezrobotne - 156.

Tak jak w minionym okresie największym zainteresowaniem cieszył się warsztat „Internet narzędziem poszukiwania pracy”. Salę komputerową, w której odbywały się zajęcia udostępniło Metodystyczne Towarzystwo Edukacyjne przy ul. Szlak 8a/5. W minionym roku odbyły się 22 warsztaty, w których udziału wzięło 91 osób. Uczestnicy zajęć to głównie bezrobotni, poszukujący pracy, studenci, absolwenci jak i osoby pracujące. Uczestnicy to głównie osoby w starszym wieku, emeryci i renciści. Ogólnie można stwierdzić, że zainteresowanie warsztatami istnieje wśród osób należących do różnych grup społecznych i zawodowych bez względu na miejsce zamieszkania. Na podstawie danych z ankiet ewaluacyjnych można stwierdzić rosnące zainteresowanie i potrzebę edukacji dotyczącej technik komputerowych. Rośnie świadomość powszechności internetu jako środka poszukiwania informacji i pracy. Odkrywanie nieznanych obszarów dzięki poznaniu nowych technik informatycznych niejednokrotnie stanowiło dla tych osób osobisty sukces i satysfakcję wynikającą z przełamania barier i obaw

związanych z wejściem do „wirtualnego świata”. Zajęcia obejmują elementarne umiejętności poruszania się po Internecie, obsługę poczty elektronicznej, komunikatorów, wyszukiwanie informacji, oraz pracę z wykorzystaniem pakietów biurowych. Bezpłatne uczestnictwo w warsztacie „Komputer i Internet jako narzędzie poszukiwania pracy” mimo tego, że merytorycznie nie jest bardzo szerokie stanowi ciekawą alternatywę i propozycję dla tych osób.

W 2008 roku wzbogacono ofertę zajęć aktywizacyjnych o nowe programy:

- „**Czas pomyśleć o pracy**” skierowany do osób poszukujących zatrudnienia, którego celem jest dostarczenie wiedzy o rynku pracy i sposobach poszukiwania zatrudnienia oraz przygotowanie uczestników do podejmowania samodzielnych działań na rynku pracy;
  - „**Zaplanuj przyszłość zawodową**” skierowany do wszystkich osób stojących przed wyborem, zmianą zawodu oraz planujących dalszy rozwój zawodowy. Celem programu jest przygotowanie do planowania przyszłości zawodowej i edukacyjnej na rynku pracy;
  - „**Metody rekrutacji i selekcji stosowane przez pracodawców**” zajęcia pozwalają spojrzeć na proces rekrutacji oczami pracodawcy. W ramach zajęć prezentowane są techniki rekrutacji, dlatego też oferta ta kierowana jest również do pracodawców.
- Programy uzyskały certyfikację i zostały włączone do realizacji.

VI. Indywidualna informacja zawodowa

Ogólnie w całym województwie z usługi indywidualnej informacji zawodowej skorzystały **6274** osoby. Duże zainteresowanie informacją zawodową wskazuje na to, iż klienci coraz częściej nie tylko zdają sobie sprawę z posiadanych deficytów informacyjnych w obszarze rynku pracy i zawodów, ale także starają się je zaspokoić korzystając ze zbiorów informacyjnych Centrum. Dominują tu osoby bezrobotne, zarejestrowane w Powiatowych Urzędach Pracy, a także inni, a wśród nich osoby pracujące, studenci, niepracujący niezarejestrowani oraz uczniowie.

Poszerzanie zasobów informacji zawodowej było odpowiedzią na potrzeby klientów oraz wynikało ze spostrzeżeń doradców zawodowych wynikających ze zmian zachodzących na rynku pracy. Powszechny dostęp do opracowanych informacji umożliwia strona internetowa WUP Kraków.

Klienci poszukujący informacji korzystali z baz zasobów informacyjnych zgromadzonych w Sali Informacji Zawodowej, a także z informacji opracowanych przez doradców zawodowych w Centrum. Informacje zostały podzielone tematycznie na kategorie zatytułowane:

- o zawodach
- kursy i szkolenia edukacja
- instytucje świadczące pomoc bezrobotnym i poszukującym pracy
- rynek pracy
- aktywne poszukiwanie pracy
- działalność gospodarcza
- inf. skierowane do osób niepełnosprawnych

Tabela 5 Ilość klientów zasięgających indywidualnej informacji zawodowej

ChPKZ:	IV kwartał 2008 r.
w Krakowie	3957 (11177)
w Nowym Sączu	615 (2199)
w Tarnowie	1702 (5227)
Razem województwo:	6274 (18603)

Biorąc pod uwagę rolę informacji zawodowej w procesie planowania własnego rozwoju zawodowego, poszukiwania i utrzymania zatrudnienia klienci poszerzali swoją wiedzę nt. sytuacji na rynku pracy, zawodów, możliwości założenia własnej działalności gospodarczej, a także oczekiwań, jakie stawiają pracodawcy potencjalnym pracownikom. Na porównywalnym poziomie kształtowało się zainteresowanie: możliwościami uzyskania dodatkowych kwalifikacji zawodowych, oczekiwań pracodawców w zakresie kwalifikacji zawodowych wymaganych od kandydatów do pracy.

VII. Grupowa informacja zawodowa

Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Tarnowie, Nowym Sączu i Krakowie proponowały klientom w 2008 roku udział w zajęciach grupowej informacji zawodowej, organizowane zarówno w siedzibie Wojewódzkiego Urzędu Pracy, jak i podczas targów edukacyjnych i pracy oraz innych spotkań u partnerów.

Tabela 6 Liczba klientów korzystających z grupowej informacji zawodowej

CIiPKZ:	Ilość spotkań informacyjnych	Liczba klientów
w Krakowie	9 (44)	381 (1099)
w Nowym Sączu	19 (53)	488 (1937)
w Tarnowie	20 (68)	268 (1897)
Razem województwo:	48 (165)	1137 (4933)

W IV kwartale 2008 roku odbyło się 48 spotkań tego typu spotkań, w których uczestniczyło 1137 osób. Natomiast w całym roku 2008 odbyło się natomiast 165 spotkań zorganizowanych dla 4933 osób. W 2007 roku liczba uczestników tego typu spotkań wyniosła 8 622, uczestniczących w 140 spotkaniach.

Mniejsza liczba uczestników spotkań grupowych w 2008 roku w porównaniu z rokiem 2007 może być spowodowana zmieniającymi się potrzebami klientów, którzy oczekują bardziej spersonalizowanej, dostępnej podczas indywidualnego kontaktu informacji. Jednocześnie obserwacje 2008 roku wskazują na ciągle zainteresowanie klientów, głównie z obszaru nowosądeckiego oraz tarnowskiego, udziałem w spotkaniach na temat mobilności geograficznej, m.in.: jakie są warunki pracy, nauki i życia poza granicami Polski, zwłaszcza na Słowacji oraz czym jest dokument Europass. Warto podkreślić jednak, że w 2008 roku najwięcej osób – uczestników informacyjnych spotkań – oczekiwało wsparcia w uzyskaniu informacji na temat tego, jak planować swoją karierę zawodową. Byli to zarówno uczniowie, studenci, osoby nie pracujące, jak i osoby pracujące. Odpowiedzią na takie zainteresowanie klientów było nie tylko organizowanie większej ilości spotkań o wspomnianej tematyce, ale również wzbogacenie tradycyjnej formuły spotkania, wykorzystującej prezentację, o elementy filmu i dyskusji.

VIII. Sala INTERpracaNET

Klienci Sali INTERpracaNET korzystali przede wszystkim z możliwości przeglądania bazy stron internetowych zawierających oferty pracy. Ponadto zakładali własne konta mailowe w celu sprawniejszego poszukiwania zatrudnienia. Poszukiwali poprzez Internet kontaktu z potencjalnymi pracodawcami, przeglądając portale wirtualnych pośredników pracy oraz strony internetowe pracodawców.

Jako główny efekt wizyty klienci najczęściej wskazywali znalezienie odpowiedniej oferty pracy, wysłanie dokumentów aplikacyjnych (CV, list motywacyjny) do pracodawcy oraz nawiązanie kontaktu z pracodawcą.

W Sali INTERpracaNET klienci korzystali również ze zbiorów informacji zawodowych, w tym z *Przewodnika po zawodach*, ulotek i broszur Centrum oraz informacji o rynku pracy i aktualnie najbardziej poszukiwanych zawodach. Tendencja wzrostu wskazuje, że ta grupa klientów nie posiada w wystarczającym stopniu umiejętności wykorzystywania internetu w różnych działaniach zmierzających do zatrudnienia. Potwierdza również, że przełamywane są bariery obawy i lęku przed korzystaniem z nowoczesnych narzędzi teleinformatycznych.

Na stałe w Sali INTERpracaNET znajdują się również bieżące informacje o aktualnych ofertach pracy, różnego rodzaju poradniki i informatory dotyczące rynku pracy i sposobów poszukiwania pracy.

IX. Usługi EURES

Działania pracowników realizujących zadania w ramach EURES – Europejskich Służb Zatrudnienia w IV kwartale 2008 r. były skoncentrowane głównie na współorganizacji, udziale oraz rozliczeniach i raportowaniu – jednego z największych wydarzeń realizowanych przez EURES w Małopolsce w roku 2008 – tj. Europejskiego Dnia Pracy 2008 w Małopolsce.

W ramach sieci EURES zostali zaproszeni do udziału w Europejskim Dniu Pracy 2008 w Małopolsce doradcy EURES z wybranych krajów UE/ EOG. Ostatecznie w przedsięwzięciu, które miało miejsce w Krakowie, wzięło udział 12 doradców z takich krajów jak: Dania, Norwegia, Holandia, Austria, Republika Czeska, Bułgaria. Doradcy EURES udzielali zainteresowanym Małopolanom informacji nt. możliwości znalezienia się na europejskim rynku pracy zgodnie z własnymi zainteresowaniami i kompetencjami. Również udzielane były informacje, porady nt.

warunków życia i pracy, nauki, staży zawodowych i ofert pracy w krajach z których przyjechali doradcy EURES. Stoiska EURES państw UE/EOG cieszyły się dużym zainteresowaniem, pomimo że rozmowa z doradcami EURES wymagała znajomości języków obcych. Również stoisko EURES Małopolska, obsługiwane przez kadrę EURES z Powiatowych Urzędów Pracy oraz Wojewódzkiego Urzędu Pracy, było często odwiedzane przez uczestników wydarzenia, wśród których dominowały osoby które powróciły z zagranicy, bądź cudzoziemcy zainteresowani znalezieniem swojego miejsca na rynku pracy w Małopolsce. Stoiska EURES odwiedziło ok. 4800 osób.

W ramach usług sieci EURES, realizowano również zadania w zakresie informacji i doradztwa dla osób poszukujących pracy oraz pracodawców poszukujących pracowników. Usługami sieci EURES objęto łącznie 8285 osób, w tym 27 obywateli Unii Europejskiej/Europejskiego Obszaru Gospodarczego zainteresowanych podjęciem pracy w Małopolsce. Informacje udzielane osobom indywidualnym dotyczyły głównie zagadnień związanych z poszukiwaniem zatrudnienia w krajach Unii Europejskiej/EOG, warunków życia i pracy oraz ogólnych zagadnień związanych z funkcjonowaniem sieci EURES w Małopolsce i realizowanych zadań. Wśród osób korzystających z usług sieci EURES w porównaniu do roku 2007 i całego 2008 w dalszym ciągu utrzymuje się zainteresowanie podjęciem pracy w krajach skandynawskich, spada natomiast znaczenie Wielkiej Brytanii i Irlandii jako krajów docelowych. Daje się również zauważyć że wyjazdy za granicę w dalszym ciągu traktowane są tymczasowo. Wśród osób do 30 roku życia, będących w trakcie nauki, daje się zauważyć zwiększające się zainteresowanie informacjami na temat odbycia praktyki zawodowej lub stażu w krajach Unii Europejskiej/EOG.

Zwiększyło się zainteresowanie polskich pracodawców usługami sieci EURES jako sieci świadczącej usługi pośrednictwa pracy. W ramach świadczenia usług pośrednictwa pracy przeprowadzono rekrutację na 57 ofert pracy zgłoszonych przez pracodawców polskich zainteresowanych zatrudnieniem obywateli z Unii Europejskiej/Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Upowszechniono także 170 ofert pracy zgłoszone przez pracodawców z Unii Europejskiej/Europejskiego Obszaru Gospodarczego zainteresowanych zatrudnieniem pracowników z woj. małopolskiego.

Pod koniec IV kwartału 2008 r. – podobnie jak w latach ubiegłych – studenci studiów wyższych dziennych, zaocznych i wieczorowych (z wykluczeniem studentów ostatniego roku), zainteresowani podjęciem zatrudnienia w okresie przerwy wakacyjnej w Niemczech mieli możliwość ubiegania się o zatrudnienie na terenie Niemiec za pośrednictwem Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie. Oferowana praca wakacyjna to najczęściej prace pomocnicze w hotelarstwie, gastronomii, rolnictwie, sprzątaniu budynków, jak również w niewielkim stopniu w przemyśle. Czas pracy, wynagrodzenie oraz pozostałe warunki pracy odpowiadają uregulowaniom taryfowym lub normom przyjętym na danym obszarze Niemiec. Z całego województwa małopolskiego dokumenty złożyło 28 studentów. Z roku na rok oferta niemiecka – realizowana w ramach obowiązującej umowy pomiędzy RP a RFN – przestaje cieszyć się dużą uwagą studentów. Oferowane warunki oraz zarobki już nie są czynnikami przyciągającymi małopolskich studentów. Większe zainteresowanie wśród studentów stanowi praca wakacyjna na Wyspach lub w krajach skandynawskich.

X. Działania skierowane do pracodawców

Współorganizacja Europejskiego Dnia Pracy 2008 w Małopolsce umożliwiła nawiązanie kontaktów z pracodawcami różnych branż z regionu. Efektem tych działań był udział i prezentacja ofert pracy pracodawców podczas tego przedsięwzięcia. Dodatkowo mieli oni możliwość zaprezentowania firmy w formie prezentacji multimedialnej. Dzięki temu klienci odwiedzający stoiska wystawiennicze mogli bezpośrednio rozmawiać z pracodawcami, a także złożyć dokumenty aplikacyjne. Przedstawiciele goszczących firm otrzymali materiały promocyjne informujące o usługach oferowanych przez CliPKZ na rzecz pracodawców. Z usługą tą zapoznano również przedstawicieli instytucji rynku pracy, edukacji i organizacji pozarządowych uczestniczących w seminarium „Kompetencje poprzez mobilność”.

XI. Współpraca z instytucjami rynku pracy, edukacji i organizacjami pozarządowymi

Doradcy zawodowi współpracowali z instytucjami rynku pracy i edukacji mającymi na celu realizację wspólnych przedsięwzięć służących wymianie doświadczeń i wiedzy z zakresu doradztwa zawodowego i informacji zawodowej. Udział w przedsięwzięciach umożliwił nie tylko aktywne włączenie się w wydarzenia zachodzące w regionie, ale również był okazją do rozwijania i zacieśnienia współpracy z lokalnymi partnerami instytucji rynku pracy i edukacji.

W ramach współpracy zorganizowano Młodzieżowe Targi Pracy w Zespole Szkół Zawodowych w Krakowie.

Zacieśniono także nawiązaną w 2008 roku współpracę pomiędzy doradcami zawodowymi Centrum a pracownikami Klubu Integracji Społecznej w Krakowie.

Wszystkie trzy Centra skupione były na organizacji Europejskiego Dnia Pracy, który był okazją do nawiązania wielu kontaktów z pracodawcami, instytucjami edukacyjnymi oraz rynku pracy.

XII. Inicjatywy realizowane w 2008 r.

Najważniejszą inicjatywą minionego kwartału była organizacja Europejskiego Dnia Pracy 2008 w Małopolsce. W efekcie nawiązano współpracę z pracodawcami w zakresie uczestnictwa w przedsięwzięciu oraz instytucjami rynku pracy i edukacji, organizacjami pozarządowymi w regionie. Poprzez zajęcia organizowane w trakcie EDP, seminaria oraz prezentacje mieszkańcom Małopolski został przybliżony problem mobilności w aspekcie geograficznym, zawodowym oraz społecznym.

W 2008 roku zorganizowano także II Dzień Otwarty CliPKZ. Partnerem były Powiatowy Urząd Pracy, Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP, Państwowa Inspekcja Pracy. Wśród uczestników dominowały osoby młode przygotowujące się do wejścia na rynek pracy, które mogły skorzystać z warsztatów aktywizacyjnych oraz spotkań informacyjnych. Dużym zainteresowaniem cieszyły się zbiory informacji zawodowej i o rynku pracy.

Kraków:

1. Udział w seminariach i konferencjach zaowocował poszerzeniem kompetencji doradców zawodowych oraz ich wiedzy z zakresu elastycznych form zatrudnienia, pomocy osobom długotrwale bezrobotnym, szkoleń, kształcenia zawodowego, działań dla osób niepełnosprawnych.
2. Doradcy zawodowi z Centrum prezentowali problematykę poradnictwa zawodowego i rynku pracy w różnych instytucjach i środowiskach.
3. W 2008 roku Centrum w Krakowie odbyły się spotkania z delegacjami Wojewódzkiego Urzędu Pracy z Węgier, urzędu pracy z Norwegii oraz Słowacji. Celem spotkań było zapoznanie z sytuacją panującą na regionalnych rynkach pracy oraz wymiana doświadczeń.
4. Udział w targach pracy organizowanych na AGH, Politechnice Krakowskiej, Targach Edukacji i Pracy, Młodzieżowych Targach Pracy w Zespole Szkół Zawodowych w Krakowie, Targach Edukacyjnych.

Tarnów:

1. W związku z organizacją Dni Otwartych w Ochotniczych Hufcach Pracy – Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży w Tarnowie, podczas seminarium „*Orientacja zawodowa młodzieży szansą na rynku pracy*” prezentowano zagadnienia dotyczące rozwoju zawodowego z wykorzystaniem systemu Europass i Ploteus.

Nowy Sącz:

1. Doradcy zawodowi wzięli udział w organizowanych przez EUROPARTNER Katowice, Centrum Kształcenia Ustawicznego w Limanowej 3 Targach Edukacyjnych pn. „Poznaj jakie masz możliwości – Limanowskie Targi Edukacyjne”, które odbyły się w Kamienicy, Mszanie Dolnej oraz Limanowej. W ramach targów przeprowadzono prezentacje dot. m.in. kształcenia ustawicznego, możliwych kierunków rozwoju zawodowego. Udzielano porad nt. planowania kariery zawodowej, wyboru odpowiedniego zawodu, metod poszukiwania pracy. Informowano odwiedzających o możliwości podejmowania pracy za granicą, korzystania z usług EURES, wejścia oraz poruszania się po słowackim rynku pracy, możliwości zakładania własnej firmy, przygotowania się do poruszania się po lokalnym rynku pracy w tym: przygotowania do rozmowy kwalifikacyjnej, przygotowania dokumentów zawodowych. Udzielano również informacji na temat programów finansowanych z EFS.
2. Doradca zawodowy brał udział w targach pracy i Informacji w Levoci na Słowacji, w których uczestniczyły publiczne służby zatrudnienia ze Słowacji, szkoły średnie zawodowe, pracodawcy, agencje zatrudnienia oraz inni przedstawiciele realizujący różne projekty w ramach rynku pracy na Słowacji. W ramach targów udzielano informacji na temat możliwości poszukiwania pracy przez Słowaków na przygranicznym rynku pracy w Polsce.
3. Przedstawiciel WUP ZZ w Nowym Sączu CliPKZ brał udział w spotkaniu partnerów realizujących usługi poradnictwa zawodowego w ramach resocjalizacji więźniów. Na spotkaniu omówiono organizację oraz plan spotkań w Sądeckim Zakładzie Karnym w Nowym Sączu w zakresie aktywizacji zawodowej osób osadzonych. Podjęto decyzję o wznowieniu cyklu zajęć warsztatowych dla osób osadzonych, które w najbliższym czasie opuszczą zakład karny. Zajęcia warsztatowe realizowane są we współpracy z Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP w Nowym Sączu. Współpraca z Zakładem Karnym w Nowym Sączu realizowana jest na podstawie umowy sporządzanej w II. 2008 r. pomiędzy WUP Kraków a Sądeckim Zakładem Karnym.

XIII. Europejski Dzień Pracy

Ideą przewodnią Europejskiego Dnia Pracy 2008 w Małopolsce odbywającego się 15 października 2008r. w trzech miastach – Krakowie, Nowym Sączu i Tarnowie była promocja mobilności zarówno w aspekcie geograficznym, zawodowym i społecznym. W ramach tego przedsięwzięcia odbyło się szereg imprez, z których skorzystało 5090 osób wydarzenie to organizowane było w ramach Grantu Eures w:

- seminaria
  - „*Kompetencje poprzez mobilność*”, z udziałem przedstawicieli instytucji rynku pracy i edukacji, władz lokalnych, agencji zatrudnienia, organizacji pozarządowych,
  - „*Praca w Europie – o czym warto wiedzieć przed wyjazdem za granicę i po powrocie do Polski*” z udziałem ekspertów zewnętrznych z US, NFZ i ZUS –u,
- prezentacje filmów z dyskusją nt. „*Warunków życia i pracy w Europie*” ,
- spotkania filmowo – dyskusyjne z cyklu „*Pociąg do kariery*”,
- warsztaty i spotkania informacyjne nt. poruszania się po krajowym i europejskim rynku pracy,

- badania preferencji i predyspozycji zawodowych,
- stoiska wystawiennicze,

- prezentacje multimedialne instytucji uczestniczących w EDP,
- konkurs wiedzy nt. sieci EURES zorganizowany w Radiu RDN Małopolska, a także konkurs plastyczny dla przedszkolaków „*Kim chce zostać w przyszłości*”,
- kącik dla malucha zapewniający opiekę nad dziećmi osób odwiedzających EDP.

	Kraków	Tarnów	Nowy Sącz	Razem

Liczba osób	2 830	1 500	760	5 090
W podziale na poszczególne przedsięwzięcia:				
Stanowiska wystawiennicze pracodawców, instytucji oraz organizacji	2 700	1182	760	4 642
Seminarium „Kompetencje poprzez mobilność” skierowane do przedstawicieli rynku pracy, edukacji i szkoleń	55	54	48	157
Seminarium „Praca, nauka, staże zawodowe w Europie – o czym warto wiedzieć przed wyjazdem za granicę i po powrocie do Polski	72	21	140	233
Warsztaty prowadzone przez doradców zawodowych oraz zaproszonych ekspertów (m.in. na temat przygotowania do spotkania z pracodawcą, rozwijające umiejętności komunikacyjne, kształtujące umiejętność planowania kariery zawodowej)	120	109	84	313
Projekcje filmowe nt. planowania kariery zawodowej, doskonalenia umiejętności prowadzenia rozmów kwalifikacyjnych, przygotowania do zakładania własnej działalności gospodarczej oraz warunków życia i pracy w krajach Unii Europejskiej	202	100	98	400
Stoisko zdalne asystentów EURES (łącznie z Krakowem)	-	15	-	15
Stoisko doradcy zawodowego	40	19	(197)	256
Udzielenie indywidualnej informacji zawodowej	(1 500)	(19)	(197)	(1716)
Informacja na temat PO KL	-	-	40	40
Prezentacje instytucji oraz pracodawców	101	W ramach 1182	-	-
-Konkurs dla przedszkolaków	50	87	18	155
-Kącik dla Malucha/ Puchatkowe Przedszkole		30	18	48
Imprezy towarzyszące – występy zespołów, solistów itp	-	-	125	125
Konkurs wiedzy o europejskim rynku pracy	6	6 wyróżnionych	10	22
Czytelnia Informacji Biznesowej i Europejskiej WBP w Krakowie oraz Czytelnia Specjalistyczna Miejskiej Biblioteki Publicznej w Tarnowie	90	55	-	145

Przedsięwzięcie to było największą imprezą mijającego roku, nie tylko ze względu na liczbę uczestników - 1500 osób, ale również ze względu na możliwość odwiedzenia, w jednym miejscu kilkudziesięciu stoisk wystawienniczych, rozmowy z pracodawcami, złożenia dokumentów aplikacyjnych, zebrania materiałów informacyjno -promocyjnych, wzięcia udziału w warsztatach, spotkaniach informacyjnych i seminarium a także indywidualnego spotkania z doradcami zawodowymi, asystentami EURES oraz zainicjowania współpracy z partnerami działającymi na wielu obszarach.

Europejski Dzień Pracy 2008 był również wydarzeniem medialnym w regionie, podczas, którego licznie odwiedzające media lokalne i regionalne prowadziły rozmowy, wywiady zarówno z instytucjami biorącymi udział jak i z uczestnikami, upowszechniając ideę tego przedsięwzięcia.

Mimo, że w ostatnim okresie obserwuje się mniejsze zainteresowanie migracją zarobkową to w dalszym ciągu istnieje zapotrzebowanie na informacje w zakresie warunków życia i pracy w krajach Unii Europejskiej w tym, m.in.: dotyczących legalizacji zatrudnienia i formalności z tym związanych tj. kwestii ubezpieczeń i podatków.

Bardzo duże zainteresowanie tą imprezą wskazuje na potrzebę ponownej organizacji Europejskiego Dnia Pracy i wydłużenia czasu trwania lub zorganizowania przedsięwzięcia w innych miastach powiatowych regionu.

Podsumowując usługi informacji i poradnictwa zawodowego w 2008 roku można zaakcentować następujące fakty:

- największa liczba klientów korzysta z usług o charakterze informacyjnym (łącznie 70%), z roku na rok powiększa się również baza dostępnych informacji w Centrach dotyczących problematyki- rynku pracy, tendencji na rynku pracy, nowych zawodów, przedsiębiorczości, poszukiwania zatrudnienia z których klienci mogą korzystać przy wsparciu doradcy i samodzielnie w celu podejmowania decyzji edukacyjno - zawodowych.
- osoby korzystający z indywidualnego poradnictwa zawodowego coraz częściej zainteresowani są dłuższą pracą z doradcą zawodowym, mającą na celu wypracowanie indywidualnego planu działania .
- wzrasta ilość klientów mających jasno sprecyzowane oczekiwania, które często dotyczą określenia preferencji zawodowych, cech i zainteresowań w oparciu o zastosowanie metod diagnostycznych .
- stale wzrasta liczba klientów przygotowujących się do podjęcia własnej działalności gospodarczej o czym świadczy zainteresowanie zajęciami „Własna firma zanim zrealizujesz pomysły”
- klienci często korzystają z możliwości uzupełnienia indywidualnej pracy z doradcą o formy grupowe poradnictwa zawodowego, co daje mu możliwość kompleksowego dostępu do wiedzy i kształtowania umiejętności potrzebnych w procesie podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych .
- oferta Centów poszerzana jest o nowe programy adresowane do określonych grup klientów
- wychodząc naprzeciw potrzebom klientów, doradcy zawodowi Centów zostali przeszkoleni w ramach projektu ABC Gospodarki Społecznej – Trener Zatrudnienia Wspieranego, co będzie wykorzystane w pracy z klientami długotrwale poszukującymi zatrudnienia
- w 2009 roku kontynuowany będzie projekt AQOR celem którego jest podniesienie jakości usług poradnictwa zawodowego w Małopolsce

Więcej informacji na temat działalności Centów możecie Państwo znaleźć na stronie www.wup-krakow.pl

3.2 INSTYTUCJONALNA OBSŁUGA RYNKU PRACY

Koordinacja systemów zabezpieczenia społecznego

W ramach realizacji zadania związanego ze swobodnym przepływem osób dotyczącym koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w IV kwartale 2008 r. Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie wydał:

- 227 decyzji o ustaleniu uprawnień do zasiłku dla bezrobotnych z uwzględnieniem okresów pracy za granicą, na podstawie Zaświadczeń E 301 (m.in. z krajów takich jak: Wielka Brytania, Irlandia, Islandia, Włochy, Francja, Niemcy, Czechy, Hiszpania, Holandia, Austria, Szwecja, Belgia, Dania, Finlandia, Szwajcaria, Słowacja, Bułgaria, Cypr, Słowenia, Węgry),
- 78 decyzji o zachowaniu prawa do zasiłku w Polsce nabytego w innym kraju UE, tj. 62 transfery zasiłku z Irlandii, 5 z Austrii, 4 z Islandii, 2 z Finlandii, po 1 z Francji, Grecji, Niemiec, Wielkiej Brytanii, Norwegii,
- 46 Zaświadczeń E 301 potwierdzających okresy zatrudnienia i ubezpieczenia w RP,
- 4 Zaświadczenia E 302 dotyczące członków rodziny osoby bezrobotnej, którzy muszą być uwzględniani przy naliczaniu świadczeń w innym kraju UE,
- wysłano 32 prośby (druk E 001) do instytucji łącznikowych w celu potwierdzenia okresów zatrudnienia i ubezpieczenia na Zaświadczeniu E 301 (15 Irlandia, 5 Francja, 4 Wielka Brytania, 2 Czechy, 2 Holandia, 1 Austria, 1 Islandia, 1 Hiszpania, 1 Włochy).

Analizując powyższe dane dotyczące IV kwartału w odniesieniu do roku kalendarzowego 2008 obserwujemy stały wzrost liczby wydawanych decyzji o ustaleniu uprawnień do zasiłku po okresie zatrudnienia na terenie UE/EOG oraz Szwajcarii. Liczba decyzji wydanych w IV kwartale stanowiła 33 % wydanych w całym roku 2008. Znacznie też zwiększyła się liczba osób, które nabyły prawo do świadczeń z tytułu bezrobocia na terenie innego kraju UE i transferowały zasiłek do Polski. Liczba wydanych decyzji w IV kwartale stanowiła 53 % decyzji wydanych w całym roku 2008.

Organizowanie służby zastępczej poborowych

W IV kwartale 2008 r. Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie skierował do odbycia służby zastępczej 22 poborowych. Według stanu na dzień 31.12.2008 r. w województwie małopolskim 69 pracodawców zatrudniało 158 poborowych odbywających służbę zastępczą.

W ciągu IV kwartału 2008 r. odbyło się 6 posiedzeń Wojewódzkiej Komisji ds. Służby Zastępczej, podczas których rozpatrzono 30 wniosków poborowych ubiegających się o służbę zastępczą. Komisja orzekła o przeznaczeniu do służby zastępczej 13 poborowych tj. ok. 43 % ogółu, którym przekonania religijne lub wyznawane zasady moralne nie pozwalają na pełnienie zasadniczej służby wojskowej.

Analizując dane za cały rok 2008 r. w stosunku do IV kwartału 2008 r. zauważa się spadek średnio o 15% każdej z w/w danych. Spowodowane to zostało zmianami ustawy o służbie wojskowej – profesjonalizacja służby wojskowej.

Rejestr instytucji szkoleniowych

Instytucje ubiegające się o wpis mogą wypełnić wniosek w formie elektronicznej (korzystanie z aplikacji poprzez strony www.wup.krakow.pl), a następnie złożyć go wraz z wymaganymi dokumentami w Wojewódzkim Urzędzie Pracy. Na stronie internetowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy można również zapoznać się z aktualnym katalogiem instytucji szkoleniowych w Małopolsce, które uzyskały wpis do rejestru.

W IV kwartale 2008 r. zarejestrowano 31 nowych instytucji szkoleniowych, w wyniku, czego na koniec grudnia 2008 roku w rejestrze widniało 531 instytucji szkoleniowych. Wraz z filiami i oddziałami ich liczba wynosiła 592 (65 to instytucje publiczne, i aż 527 niepubliczne).

Analizując dane za cały rok 2008 r. w stosunku do IV kwartału 2008 r. napływ wniosków utrzymywał się na podobnym poziomie.

Rejestr Agencji Zatrudnienia

Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie realizując zadania określone ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w IV kwartale 2008 r. wydał agencjom zatrudnienia 59 certyfikatów w zakresach:

Nazwa certyfikatu	Certyfikat wstępny	Certyfikat
Pośrednictwa pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej	11	5
Pośrednictwa do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych	11	4
Poradnictwa zawodowego	8	2
Doradztwa personalnego	5	0
Agencji pracy tymczasowej	10	3
Razem	45	14

Informacje dotyczące agencji pośrednictwa pracy, które posiadają certyfikat, umieszczone są na stronie internetowej <http://www.kraz.praca.gov.pl/>, oraz na stronach internetowych wojewódzkich urzędów pracy.

Analizując dane za cały rok 2008 r. w stosunku do IV kwartału 2008 r. napływ wniosków utrzymywał się na podobnym poziomie.

Zaświadczenia stwierdzające charakter, okres i rodzaj działalności wykonywanej na terenie Rzeczypospolitej Polskiej

Od dnia 10 października 2007 r., zgodnie z Ustawą z dnia 24 sierpnia 2007 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej (Dz.U. Nr 176, poz. 1238) organem upoważnionym do wydawania zaświadczenia stwierdzającego charakter, okres i rodzaj działalności wykonywanej na terenie Rzeczypospolitej Polskiej jest Marszałek Województwa:

- właściwy dla miejsca zamieszkania osoby składającej wniosek,
- właściwy ze względu na ostatnie miejsce wykonywania działalności lub ostatnie miejsce zatrudnienia, w przypadku braku miejsca zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej osoby składającej wniosek

W IV kwartale 2008 r. wydano 8 zaświadczeń stwierdzających charakter, okres i rodzaj działalności wykonywanej na terenie RP.

Analizując dane za cały rok 2008 r. w stosunku do IV kwartału 2008 r. ilość wydanych zaświadczeń utrzymywał się na podobnym poziomie.

3.3 PROGRAMY RYNKU PRACY

I. Realizacja programu regionalnego: Konserwator

W IV kwartale 2008 r. finalizowano prace zakładane w programie regionalnym „Konserwator” – edycja 2008, adresowanym do długotrwale bezrobotnych, o niskich kwalifikacjach zawodowych, mających największe problemy ze znalezieniem zatrudnienia. Program ten dający tym osobom możliwość kontaktu z pracą, ma także na celu wsparcie instytucji kultury bądź innych podmiotów realizujących zadania na rzecz ochrony zabytków. Prace w tym zakresie przygotowało 11 instytucji kultury podporządkowanych samorządowi województwa, a także organizatorzy prac w ramach 52 projektów wyłonionych w ramach konkursu. Uczestnicy Programu wykonywali zadania związane z podniesieniem estetyki obiektów zabytkowych bądź miejsc pamięci historycznej. W trakcie realizowanego w 2008 r. programu zaktywizowano 375 osób. Dominującą formą były roboty publiczne, gdzie znalazło zatrudnienie 206 osób. W pracach interwencyjnych uczestniczyło 129 osób, natomiast przygotowanie zawodowe odbywało 40 osób. Na realizację programu wydano około 2 240 200 zł z Funduszu Pracy, co stanowiło blisko 90% środków przyznanych na jego realizację.

Oszczędności finansowe, które pojawiły się ze względu na niepełną obsadę stanowisk w ramach programu oraz rotację osób zatrudnionych, powiatowe urzędy pracy przeznaczyły na inne działania aktywizacyjne osób bezrobotnych.

II. Programy własne Wojewódzkiego Urzędu Pracy

Małopolskie Obserwatorium Rynku Pracy i Edukacji (MORPiE)

Okres realizacji: 2008-2014

MORPiE to innowacyjny projekt badawczy, którego zadaniem jest dostarczanie rzetelnej informacji dotyczącej regionalnego rynku pracy i jego otoczenia. Działania Obserwatorium zmierzają do zbudowania szerszego obrazu rynku pracy, pozwalającego na kształtowanie polityki zatrudnienia. Projekt pilotażowy był realizowany w latach 2006–2007. Podjęte wówczas działania są kontynuowane i rozwijane w projekcie systemowym w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Planowane działania:

1. prowadzenie badań, przygotowywanie analiz, w tym: badania jednorazowe, odpowiadające zdiagnozowanym potrzebom informacyjnym, cykliczne: badanie pracodawców wybranych branż Małopolski i badanie losów absolwentów szkół zawodowych oraz „desk research” – syntetyczne, przekrojowe analizy bieżących problemów rynku pracy,
2. promocja projektu, w tym: organizacja konferencji lub seminariów, publikowanie raportów z badań, aktualizacja informacji w serwisie internetowym projektu www.obserwatorium.malopolska.pl oraz zasobów Biblioteki zasobów informacyjnych, wymiana „dobrych praktyk”.

Znaczna część działań podejmowanych w ramach projektu koncentruje się na badaniach i analizach rynku pracy, których głównym adresatem jest Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie oraz instytucje regionalne. Prowadzone badania można podzielić na trzy typy:

- badania jednorazowe, odpowiadające zdiagnozowanym potrzebom informacyjnym
- badania cykliczne (badania losów absolwentów, badanie pracodawców wybranych branż)
- badania „desk research” – syntetyczne, przekrojowe analizy bieżących problemów rynku pracy.

W 2008 r. zostało przeprowadzone **Badanie potrzeb informacyjnych**, w którym zadano pytanie o potrzeby w zakresie rynku pracy i edukacji instytucjom rynku pracy, instytucjom edukacyjnym, regionalnym instytucjom związanym z rynkiem pracy i edukacją oraz m. in. związkom pracodawców. W sumie spośród 42 instytucji zaproszonych do badania odpowiedziało 33. Raport z badania jest dostępny w serwisie internetowym projektu. W oparciu o wyniki badania potrzeb informacyjnych została wykonana ekspertyza dotycząca rekomendowanych kierunków badań do realizacji w projekcie. Na podstawie zebranych informacji zostanie podjęta decyzja o wyborze badań jednorazowych. Jedną z rekomendacji jest dokonywanie takiego wyboru badań jednorazowych, by uzupełniały one prowadzone badania cykliczne.

W 2008 roku przeprowadzono również „**Badanie praktycznej nauki zawodu realizowanej przez małopolskich przedsiębiorców**”. Miało ono na celu stworzenie syntetycznego opracowania na temat zajęć praktycznych oraz praktyk zawodowych organizowanych dla młodzieży ze szkół zawodowych. Badanie składało się z dwóch, wzajemnie uzupełniających się etapów: Badania małopolskich przedsiębiorców oferujących praktyczną naukę zawodu oraz badania pn. Współpraca szkół zawodowych z przedsiębiorcami w opinii kierowników praktycznej nauki zawodu.

W grudniu 2008 r. odbyło się Seminarium „**Jak badać branże w Małopolsce?**”, w którym wzięli udział pracownicy WUP oraz pozostałych obserwatoriów regionalnych. Podczas Seminarium zaprezentowano doświadczenia Obserwatorium związane z badaniem branż oraz zebrano sugestie i pomysły związane z tym badaniem wśród uczestników.

W grudniu 2008 r. ukazał się materiał informacyjno-promocyjny w dodatku do Gazety Wyborczej EUROFUNDUSZE poświęcony dotychczas zrealizowanym badaniom, które będą cyklicznie kontynuowane w projekcie.

Do końca 2008 roku wydatkowano 4,98% środków przeznaczonych na realizację projektu.

Partnerstwo na rzecz świadczenia usług dla inwestorów pozyskujących kadry oraz usług outplacementowych

Okres realizacji: od 02.05.2008 r. do 30.04.2008 r.

Celem ogólnym Projektu jest stworzenie skoordynowanego i partnerskiego systemu świadczenia usług dla inwestorów pozyskujących kadry oraz usług outplacementowych.

Realizacja projektu to odpowiedź na potrzeby:

1. Stworzenie skoordynowanego systemu współpracy na rzecz inwestorów, gdyż aktualnie różne instytucje świadczące usługi dla inwestorów pozyskujących kadry oraz pracodawców w zakresie outplacementu w sposób nieskoordynowany. Każda z nich posiada inne możliwości i instrumenty świadczenia usług, realizowane najczęściej indywidualnie.
2. Konieczność przygotowania kadr w/w instytucji do świadczenia specjalistycznych usług z zakresu obsługi inwestorów i pracodawców.

Dla osiągnięcia celu głównego w projekcie założono następujące działania :

1. Wypracowanie modelu partnerskiej współpracy instytucji rynku pracy i innych podmiotów działających na rzecz rozwoju zasobów ludzkich oraz upowszechnienia dialogu oraz partnerstwa publiczno – społecznego dla wsparcia inwestorów pozyskujących kadry oraz pracodawców w procesie restrukturyzacji zatrudnienia (outplacement).
2. Przygotowanie specjalistów z spośród w/w instytucji do świadczenia specjalistycznych usług poprzez przekazywanie wiedzy i umiejętności wzbogacających ich warsztat pracy oraz ułatwiających działania dla partnerskiego świadczenia usług – przeszkolenie 150 osób.

Beneficjentami są przedstawiciele-pracownicy instytucji i podmiotów zaangażowanych dotychczas we wsparcie inwestorów w zakresie pozyskiwania i rozwoju zasobów ludzkich oraz pracodawców w zakresie usług outplacementowych. Mają się rekrutować z spośród instytucji ustawowo realizujących zadania państwa związane z rynkiem pracy (publiczne służby zatrudnienia), jak też podmiotów, które szerzej wpływają na rynek pracy (podmioty działające na rzecz rozwoju zasobów ludzkich oraz upowszechniania dialogu oraz partnerstwa publiczno-społecznego na poziomie regionalnym i lokalnym).

W I kwartale 2009 roku planowane jest wydanie publikacji, której celem będzie ogólna prezentacja koncepcji partnerstwa oraz jej promocja. Do publikacji na płycie CD zostaną dołączone wszystkie opracowanie stanowiące dokumentację prac Grup Roboczych.

Do tej pory wydatkowano 13,79% całości budżetu projektu.

ABC Gospodarki Społecznej

Okres realizacji: od 1.05.2008 do 31.01.2011 r.

Lider projektu - Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie (Lider Projektu).

Partnerzy projektu:

Stowarzyszenie na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju Społeczno - Gospodarczego „KLUCZ” z siedzibą w Kluczach,

Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania Przedsiębiorczości i Inicjatyw Lokalnych „STOPIL” z siedzibą w Nowym Sączu.

Celem projektu jest aktywizacja zawodowa i społeczna osób niepracujących, zagrożonych wykluczeniem społecznym, gdzie większość stanowią kobiety oraz osoby niepełnosprawne, a także wsparcie dla powstawania i rozwoju podmiotów aktywizacji społecznej i zawodowej oraz usprawnienie ich działalności w Małopolsce.

W ramach Projektu powstanie „Ośrodek Coachingu” - centrum metodologiczno-szkoleniowe oraz dwa Inkubatory Ekonomii Społecznej – na terenie powiatu olkuskiego oraz nowosądeckiego.

Główne działania w projekcie:

1. wdrożenie modelu Trenera Zatrudnienia Wspieranego – praca z niepracującymi grupami docelowymi: osoby niepełnosprawne i mające trudności z pogodzeniem życia prywatnego z zawodowym, głównie kobiety,
2. powstanie Ośrodka Coachingu – centrum metodologiczno-szkoleniowego,
3. utworzenie Inkubatorów Ekonomii Społecznej,
4. szkolenia z zakresu zakładania i funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej.

Działaniami w projekcie zostaną objęte około 1252 osoby.

Zgodnie z harmonogramem realizacji projektu w 2008 roku zrealizowano zadania:

1. Zarządzanie i obsługa projektu (WUP): Zakupiono i wyposażono biura projektu w WUP Kraków, ZZ Nowy Sącz, ZZ Tarnów, zorganizowano wyjazd szkoleniowo-integracyjny dla personelu projektu, Zespół Zarządzający Projektem z ramienia WUP współorganizował Konferencję Inaugurującą Projekt ABC Gospodarki Społecznej, która odbyła się 19. XII.2008 r.
2. Utworzono „Ośrodek Coachingu” tzn. centrum szkoleniowo – metodologiczne w Nowym Sączu, zorganizowano i przeprowadzono szkolenie dla trenerów zatrudnienia wspieranego (5 modułów, razem 105 godzin szkoleniowych dla 15 uczestników).

Wydatkowane środki w projekcie to na koniec grudnia 2008 roku 66,17%.

Doskonalenie zawodowe nauczycieli w dziedzinie wykorzystania technologii informacyjnej

Okres realizacji projektu : 01.04.2008-30.09.2010r.

Główne cele projektu koncentrują się wokół podniesienia jakości usług edukacyjnych w Małopolsce i ich silniejszego powiązania z potrzebami gospodarki opartej na wiedzy. W tym celu w ramach projektu 2 500 małopolskich nauczycieli zostanie przeszkolonych w zakresie wykorzystywania komputera, Internetu i multimediów w dydaktyce. Szkolenie obejmuje 80 godzin praktycznych zajęć. Zajęcia odbywają się 2 razy w tygodniu przez 2 i pół miesiąca. Dodatkowo nauczyciele otrzymują bezpłatnie obszerny 3 tomowy podręcznik, dzięki któremu mogą uzupełniać wiedzę po zakończeniu kursu.

Korzyści jakie niesie ze sobą realizacja projektu, to przede wszystkim zwiększenie poziomu wykorzystywania przez małopolskich nauczycieli nowoczesnych technologii informacyjno - komunikacyjnych w procesie dydaktycznym oraz wzrost mobilności nauczycieli na rynku pracy.

W 2008r w ramach projektu przeszkolono grupę 50 trenerów, 100 nauczycieli zakończyło 80 godzinne szkolenia komputerowe oraz 36 nauczycieli zdało egzamin i otrzymało Europejski Certyfikat Umiejętności Komputerowych (ECDL).

Stopień wydatkowania środków – 7,7% budżetu projektu ogółem.

Projekt AQOR

W ramach współpracy międzyregionalnej Rhone-Alpes - Małopolska realizowany jest od 2008 roku projekt pt. „AQOR” – *Wzmocnienie jakości orientacji zawodowej w ramach Programu Leonardo da Vinci*, którego liderem jest PRAO (Biegun Rhones – Alpes na rzecz Orientacji Zawodowej). Celem projektu jest podnoszenie jakości świadczonych usług poradnictwa zawodowego w instytucjach w Małopolsce poprzez doskonalenie usług i kompetencji doradców zawodowych oraz poprzez rozwijanie wspólnej kultury poradnictwa zawodowego, bazując na rezultatach i rekomendacjach projektu DROA.

W spotkaniach organizowanych w 2008 roku w projekcie AQOR uczestniczyli przedstawiciele 36 instytucji, zajmujących się poradnictwem zawodowym z terenu Małopolski m.in. Publicznych Służb Zatrudnienia, Ochotniczych Hufców Pracy, Akademickich Biur Karier, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych, Jednostek Samorządu Terytorialnego, Ośrodków Doskonalenia Nauczycieli.

Prace w całym roku 2008, a szczególnie w czwartym kwartale, polegały na przeprowadzeniu analizy instytucji pod kątem jakości świadczonych usług, a następnie zaprojektowaniu i adaptacji indywidualnych rozwiązań służących ich poprawie.

W czwartym kwartale 2008 roku kontynuowano w projekcie prace na rzecz podnoszenia jakości podjęte podczas poprzednich spotkań. Doradcy zawodowi poszerzyli swoją wiedzę na temat modeli kompetencji doradcy zawodowego. Jedną z grup lokalnych podjęła działania w kierunku przygotowania - adaptacji narzędzia do samooceny kompetencji doradcy. Uznano, iż wprowadzenie takiego narzędzia mogłoby wspomóc jakość świadczonych przez instytucje usług. Pozostałymi propozycjami działań wzmacniającymi jakość są m.in.: przygotowanie oraz wprowadzenie do stosowania ankiety oczekiwań klienta, poszerzenie świadczenia usług doradczych poprzez nową formę, jaką jest poradnictwo z wykorzystaniem technologii internetowych, jak również przygotowanie broszury zbierającej informacje na temat innych instytucji, z usług których mogą korzystać nasi klienci. Ideę jakości w poradnictwie oraz działania i efekty projektu AQOR promowano w całym roku 2008 podczas różnych konferencji oraz spotkań. Udział m.in. w konferencji podsumowującej rok funkcjonowania Warmińsko-Mazurskiego Paktu na rzecz Poradnictwa Zawodowego w Olsztynie zaowocował nawiązaniem współpracy z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Olsztynie oraz siecią instytucji, jakie wchodziły w skład wspomnianego Paktu. Projekt promowano podczas konferencji w Białymstoku oraz Seminarium Centrów Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Warszawie.

III. Koordynacja Kształcenia Ustawicznego w Małopolsce

Rozumiejąc ogromne znaczenie tematyki kształcenia ustawicznego zarówno dla rozwoju społeczno-gospodarczego Małopolski jak i indywidualnego jej mieszkańców, Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie wraz z innymi instytucjami rynku pracy, edukacji wzmocnił realizację działań zmierzających do promowania i rozwijania systemu kształcenia ustawicznego w regionie. Podstawą dla tych działań jest Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, która nałożyła na samorząd województwa zadanie koordynacji działań w zakresie kształcenia ustawicznego bezrobotnych i poszukujących pracy w regionie. Mając świadomość, że osiągnięcie celu jakim jest spójny i dobrze funkcjonujący system kształcenia ustawicznego jest możliwe tylko poprzez współdziałanie, Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie skoncentrował się przede wszystkim na budowaniu partnerstwa instytucji działających w Małopolsce w obszarze uczenia się przez całe życie - lista instytucji zaangażowanych dostępna jest na stronie www.wotamalopolski.pl/doskonalenie.

Etap I Proces wprowadzania w Małopolsce polityki uczenia się przez całe życie

Podstawą do zaplanowanego procesu były dokumenty programowe tj. strategia lizbońska i dokument Komisji Europejskiej mówiące o konkretnych wskaźnikach, które każdy region powinien osiągnąć:

- Odsetek uczniów przedwcześnie opuszczających szkołę – maksymalnie 10 %,
- Obniżenie o co najmniej 20 % odsetka uczniów o niskich wynikach w zakresie umiejętności czytania,
- Co najmniej 85 % młodych ludzi powinno uzyskiwać wykształcenie ponadgimnazjalne,
- Wzrost o 15 % liczby absolwentów kierunków matematycznych, ścisłych i technicznych przy jednoczesnym zmniejszeniu dysproporcji płci,
- 12,5 % osób dorosłych powinno uczestniczyć w uczeniu się przez całe życie.

Sposób na osiągnięcie tych wskaźników przedstawia opracowana przez Ministerstwo Edukacji Narodowej Strategia Rozwoju Kształcenia Ustawicznego do 2010 roku. Jej realizacja jest związana z następującymi działaniami:

- Zwiększanie dostępności do kształcenia ustawicznego;
- Podnoszenie jakości kształcenia ustawicznego;
- Współdziałanie i partnerstwo;
- Wzrost inwestycji w zasoby ludzkie;
- Tworzenie zasobów informacyjnych w zakresie kształcenia ustawicznego i rozwój usług doradczych;
- Uświadamianie roli i znaczenia kształcenia ustawicznego.

Mając na uwadze powyższe zapisy przeprowadzono w Małopolsce następujący proces:

1. W celu szczegółowego rozpoznania sytuacji w Małopolsce w zakresie uczenia się przez całe życie przeprowadzono szczegółowe badania naukowe diagnozujące udział Małopolan w kształceniu ustawicznym oraz wskazujące bariery do pokonania zarówno przez mieszkańców Małopolski, przedsiębiorców jak i instytucje świadczące usługi edukacyjno-szkoleniowe.

2. Wskazano preferencje uczestników procesu uczenia się jak również przyczyny, dla których bierni edukacyjnie mieszkańcy nie podejmują działań ustawicznego rozwoju.

Uczestnictwo mieszkańców Małopolski w formach kształcenia ustawicznego:

- Średnio w różnego rodzaju kursach, seminariach, konferencjach, szkoleniach, innych formach pozaszkolnych uczestniczy 16,4 % mieszkańców Małopolski (prawie 24% osób aktywnych zawodowo);
- Im starsi mieszkańcy tym rzadziej uczestniczą – 30% - w wieku 18 – 24 lat – sukcesywnie do 2,9% w przedziale 65 – 74;
- Najwięcej w Krakowie, Tarnowie i Nowym Sączu, najmniej na obszarach wiejskich i w małych miasteczkach;
- Zaprezentowane wyniki wskazują jednoznacznie, że stosunek badanych do kształcenia ustawicznego – czy raczej do uczenia się przez całe życie – jest pozytywny;
- Sama koncepcja uczenia się przez całe życie była przez badanych traktowana przychylnie: konieczność rozwijania swoich kompetencji i umiejętności respondenci uznawali za warunek konieczny uczestnictwa w normalnym życiu;
- Rozwijanie kompetencji i umiejętności nie jest utożsamiane z uczestnictwem w sformalizowanych działaniach, takich jak szkolenia czy kursy. Często mówiono, że najbardziej efektywną formą zdobywania umiejętności jest samokształcenie, rozwijanie się poprzez nabywanie różnego rodzaju doświadczeń;
- Zwracano uwagę na trudności związane z łączeniem pracy zawodowej, obowiązkami rodzinnymi i rozwijaniem się. Czas, jaki można przeznaczyć na uczenie się zdobywa się kosztem zmniejszenia czasu poświęconego rodzinie, nie można bowiem ograniczyć czasu pracy zawodowej;
- Zanalizowany materiał wskazuje jednoznacznie, iż podejmując decyzję o rozwijaniu swoich kompetencji i kwalifikacji oczekuje się wpływu tych działań na własną sytuację zawodową i materialną. Jeśli taki wpływ nie jest zauważalny, poszukuje się innych rozwiązań pozwalających tę sytuację poprawić, choćby takich jak migracja.

a) Najbardziej poszukiwani przez pracodawców są:

- Osoby z określonymi umiejętnościami np. obsługi programów, językowymi
- Osoby na stanowiska wysoce specjalistyczne
- Osoby z odpowiednimi uprawnieniami (potwierdzonymi stosownymi certyfikatami)
- Osoby z przygotowaniem zawodowym

b) Problemy z pozyskiwaniem odpowiednich pracowników zdaniem pracodawców wynikają z:

- Emigracji zarobkowej
- Zamknięcia szkół zawodowych
- Konkurencji w postaci dużych koncernów
- Wygórowanych żądań finansowych
- Rotacji pracowników

c) Główne przyczyny przeprowadzania szkoleń w firmach:

- Potrzeba zdobywania nowych umiejętności w związku z rozwojem firmy - 78%
- Konieczność dostosowania uprawnień pracowników do przepisów legislacyjnych - 64%
- Dążenie do wzrostu zadowolenia pracowników z pracy w firmie – 62%
- Funkcjonowanie na specyficznym rynku - 61%
- Brak odpowiednich umiejętności wśród pracowników, którzy rozpoczynają pracę – 53 %

Opinie małopolskich instytucji (przebadano 250 instytucji z Małopolski)

Bariery utrudniające mieszkańcom podjęcie decyzji o uczeniu się:

- Nie mają wystarczających środków by sfinansować szkolenie 27%
- Brakuje im motywacji do kształcenia się 17,5%
- Doksztalcanie nie przekłada się na wysokość ich dochodów i awans zawodowy 15,6%

- Nie są motywowani przez pracodawcę do podnoszenia własnych kwalifikacji 14,7 %
- Nie mają czasu 12,5%
- Mieszkają zbyt daleko centrów edukacyjnych 6,7%
- Brakuje im informacji o możliwościach podniesienia własnych kwalifikacji 5%

3. Na bazie wyników badań oraz bardzo zaangażowanej pracy małopolskich instytucji został opracowany małopolski plan na przyszłość: **Małopolski Protokół na rzecz Kształcenia Ustawicznego**. Wskazuje on na trzy obszary wsparcia w Małopolsce oraz wyznacza kierunki rozwoju na najbliższe lata w polityce uczenia się przez całe życie:

- Podnoszenie kwalifikacji i motywacji na potrzeby rynku pracy
- Rozwój osobisty i obywatelski Małopolanina
- Edukacja – kształtowanie społeczeństwa Małopolski opartego na wiedzy

4. Ponad roczna wspólna praca niemal 60 instytucji z Małopolski nad Małopolskim Protokołem na rzecz Kształcenia Ustawicznego oraz towarzyszące temu procesowi wzajemne poznawanie się i uzupełnianie swoich działań zostało zwieńczone podpisaniem 20 maja 2008 roku przez te instytucje umowy partnerskiej zawierającej **Małopolskie Partnerstwo na rzecz Kształcenia Ustawicznego**. Partnerzy zobowiązują się w niej do:

- podejmowania działań na rzecz rozwoju kształcenia ustawicznego zgodnych z dokumentami strategicznymi Małopolski,
- podejmowania działań na rzecz promowania idei uczenia się przez całe życie w Małopolsce, stosownie do grupy odbiorców usług reprezentowanego podmiotu;
- pogłębiania wiedzy z zakresu kształcenia ustawicznego,
- polepszania przepływu informacji pomiędzy podmiotami współpracującymi na rzecz rozwoju i promocji kształcenia ustawicznego w Małopolsce,
- udostępniania informacji o prowadzonych usługach, formach kształcenia, dobrych praktykach, prowadzonych badaniach i podejmowanych inicjatywach na rzecz rozwoju i promocji uczenia się przez całe życie,
- wdrażania misji, celów, strategicznych obszarów i kierunków działań zgodnie z zapisami „Małopolskiego Protokołu na rzecz Kształcenia Ustawicznego”,
- współpracy w ramach rozwiązywania wspólnych dla członków partnerstwa problemów związanych z procesem kształcenia ustawicznego w Małopolsce na poziomie regionalnym i lokalnym,
- przekazywania rocznej informacji dotyczącej realizacji działań w zakresie kształcenia ustawicznego przez daną instytucję według zasad przyjętych przez Członków Partnerstwa.

5. Równocześnie decydenci Małopolski usankcjonowali rozwój uczenia się przez całe życie i spójnej polityki w tym zakresie jako jeden z priorytetów regionu poprzez podpisanie przez Marszałka Województwa Małopolskiego „**Deklaracji Województwa Małopolskiego na rzecz Rozwoju Kształcenia Ustawicznego**”.

Etap II Realizacja wspólnie wypracowanych wytycznych

W połowie 2008 roku zakończyły się prace planistyczne, sankcjonujące politykę uczenia się przez całe życie w regionalnej polityce Małopolski. Weszliśmy w drugą fazę – realizacji wypracowanych wytycznych.

Zwiększanie dostępności do kształcenia ustawicznego

Dostęp do kształcenia ustawicznego w Małopolsce, zgodnie z wynikami badań nie jest równy. O ile w dużych miastach takich jak Kraków, Nowy Sącz, Tarnów dostęp jest prosty, to w małych miastach i na terenach wiejskich mieszkańcy sygnalizują problem. Zgodnie jednak z informacjami zawartymi w diagnozie wynika to często z braku wiedzy na temat instytucji jakie mogą świadczyć usługi edukacyjno-szkoleniowe oraz braku wiedzy czy też przekonania do alternatywnych form uczenia się tj np. e-learning. Zatem na 2009 rok zaplanowano:

- popularyzację idei uczenia się, w małych miastach i na terenach wiejskich wykorzystując cykliczne lokalne święta i festyny;
- promocję uczenia się niezależnie od miejsca zamieszkania – poprzez konkurs na „edukacyjną gminę lub powiat” Małopolski;
- prowadzenie dialogu społecznego na temat znaczenia podnoszenia kwalifikacji przez mieszkańców powiatu, gminy podczas spotkań z przedstawicielami lokalnych samorządów;
- współpracę z innymi małopolskimi instytucjami realizującymi projekty podnoszące dostępność usług edukacyjno-szkoleniowych;
- przygotowano filmy/reportaże promujące kształcenie ustawiczne.

- Podnoszenie jakości kształcenia ustawicznego

Realizujemy wyzwania Małopolski przedstawione w publikacji „Kształcenie przez całe życie – perspektywa Małopolski”, które zdaniem zespołu badawczego UJ stoją przed naszym regionem. Jednym z nich jest poprawa jakości usług edukacyjno-szkoleniowych. Rekomendowane jest rozpoczęcie prac nad regionalnym rozwiązaniem pomiaru jakości usług. Zaplanowano zatem:

- analizę już istniejących w innych krajach europejskich oraz w Polsce rozwiązań projakościowych – raport z przeprowadzonych badań – maj/czerwiec 2009;
- opracowywanie w Małopolsce regionalnych standardów jakości usług edukacyjno-szkoleniowych wraz z zasadami ich oceny i przyznania małopolskiego znaku jakości – do końca roku 2009;
- promocję jakości usług i informowanie mieszkańców Małopolski czego mogą wymagać od instytucji szkoleniowych organizujących daną usługę;
- współpracę z instytucjami świadczącymi usługi doradcze wypracowujące wskaźniki jakości w ramach projektu Amelioration pour la Qualite en Orientation, „AQOR – Wzmocnienie jakości orientacji zawodowej”;
- propagowanie Rejestru Instytucji Szkoleniowych wśród instytucji szkolących, analiza sytuacji wśród Małopolskich instytucji szkoleniowych na bazie przedstawianych wpisów – cykliczne raporty.

Współdziałanie i partnerstwo

W tym zakresie zaplanowano kontynuację działań w ramach Małopolskiego Partnerstwa na rzecz Kształcenia Ustawicznego oraz współpracę z innymi instytucjami dialogu społecznego:

Instytucje Kluczowe w obszarze kształcenia ustawicznego w Małopolsce

Podczas prac nad Małopolskim Protokołem na rzecz Kształcenia Ustawicznego w 2008 roku oraz podczas badań diagnozujących sytuację w tym zakresie wyraźnie został wyłoniiony problem braku koordynacji działań związanych z uczeniem się przez całe życie w Małopolsce. Wyłoniono zatem instytucje regionalne tzw. instytucje kluczowe, które w swym zakresie zadań są związane z procesem koordynacji kształcenia ustawicznego. Są to:

1. Kuratorium Oświaty w Krakowie
2. Urząd Marszałkowski WM – Departament Edukacji i Sportu
3. Urząd Marszałkowski WM – Departament Społeczeństwa Informacyjnego.
4. Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie

W Aneksie do Małopolskiego Protokołu na rzecz Kształcenia Ustawicznego został zaprezentowany „Model współpracy instytucji kluczowych”, który jest wdrażany w chwili obecnej za zgodą wszystkich instytucji.

Proces współpracy tych instytucji odbywa się w ramach **projektu systemowego Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie pn. „Małopolskie Partnerstwo instytucji w obszarze rynku pracy, edukacji i szkoleń”** realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Proces wdrażania modelu obejmuje wiele elementów:

- udrożnienie przepływu informacji pomiędzy instytucjami;
- wspólne reprezentowanie działań o charakterze regionalnym związanych z kształceniem ustawicznym przed Decydentami;
- wspólną realizację zapisów Małopolskiego Protokołu na rzecz Kształcenia Ustawicznego;
- spotkania koordynacyjne.

Instytucje Kluczowe:

- odbywają kwartalne spotkania koordynacyjne, które w 2009 roku poprzedzone będą raportem dotyczącym sytuacji w obszarze uczenia się przez całe życie w Małopolsce,
- promują prace Małopolskiego Partnerstwa na rzecz Kształcenia Ustawicznego wśród decydentów i partnerów międzynarodowych.

Małopolskie Partnerstwo na rzecz Kształcenia Ustawicznego

Podczas prac nad „Małopolskim Protokołem...” ugruntowała się współpraca instytucji tworzących Małopolskie Partnerstwo na rzecz Kształcenia Ustawicznego. Przed Partnerstwem postawiono szereg zadań w obszarze kształcenia ustawicznego, realizacja niektórych rozpoczęła się już w 2008 roku:

- wypracowanie zasad funkcjonowania Małopolskiego Partnerstwa na rzecz Kształcenia Ustawicznego. Odbyły się już dwa warsztaty poświęcone tej tematyce pn. „Partnerska jesień” oraz pierwsze Walne Zgromadzenie partnerstwa.
- cykliczne spotkania Małopolskiego Partnerstwa na rzecz Kształcenia Ustawicznego konsultujące wypracowane rozwiązania projakościowe, informacyjne itp. Powstały już grupy dyskusyjne w ramach Małopolskiego Partnerstwa w następujących dziedzinach:
  1. Regionalny serwis o usługach edukacyjno-szkoleniowych
  2. Standard usług i ocena jakości usług szkoleniowych
  3. Standardy kompetencyjne profesjonalistów kształcenia przez całe życie
  4. Nowoczesna edukacja
  5. Doradztwo edukacyjno-zawodowe
  6. Kształcenie zawodowe na potrzeby lokalnego rynku pracy
- wsparcie działań planistycznych w regionie poprzez warsztaty z przedstawicielami różnych instytucji wypracowujące priorytety dla wsparcia w następnym roku. Powstał raport z pierwszych warsztatów, które odbyły się w lipcu 2008 roku prezentujący rekomendacje dla wszystkich regionalnych priorytetów PO KL na rok 2009. Podobne warsztaty zaplanowano cyklicznie.
- promowanie Małopolski jako regionu innowacyjnych rozwiązań w zakresie polityki uczenia się przez całe życie – poprzez przygotowanie partnerskiej konferencji w maju 2009 roku.
- wspólny udział w regionalnych inicjatywach tj Targi Edukacyjne, Europejski Dzień Pracy itp.
- zaspokojenie potrzeb informacyjnych instytucji wskazanych w raporcie Małopolskiego Obserwatorium Rynku Pracy i Edukacji poprzez szkolenie pracowników instytucji „szyte na miarę” - cykliczne jesienne spotkania szkoleniowe.

Współpraca z Powiatowymi Urzędami Pracy

W ramach współpracy z powiatowymi urzędami pracy w zakresie szkolenia osób bezrobotnych i poszukujących pracy, w Wojewódzkim Urzędzie Pracy cyklicznie odbywają się spotkania koordynacyjne. Spotkania te służą przede wszystkim dzieleniu się doświadczeniami i wymianie informacji. Wiodącym tematem w 2008 roku stało się wdrażanie standardów usług rynku pracy, dotyczących organizacji szkoleń dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Najbardziej ogólnym wnioskiem wynikającym z tych spotkań jest potrzeba ujednolicenia warunków pracy w ramach wszystkich małopolskich PUP, zarówno jeśli chodzi o zakres kompetencji specjalistów ds. rozwoju zawodowego, jak i stosowaną dokumentację i procedury.

W 2008 roku Wojewódzki Urząd Pracy gromadził i analizował kompleksowe informacje na temat zrealizowanych przez powiatowe urzędy pracy w poprzednim roku szkoleń grupowych, indywidualnych, udzielania pożyczek szkoleniowych i finansowania studiów podyplomowych, stażów i przygotowania zawodowego w miejscu pracy dla osób latami nieznacznego wzrostu ilości osób podnoszących swoje kwalifikacje zawodowe: rocznie PUP organizują blisko 200 szkoleń, dla około 10 tys. osób, głównie w następujących obszarach zawodowych:

- Usługi transportowe (w tym kursy prawa jazdy);
- Zarządzanie i administrowanie;
- Sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami;
- Informatyka i wykorzystanie komputerów;
- Architektura i budownictwo.

Przygotowano Raport nt. „Szkolenia osób bezrobotnych i poszukujących pracy w Małopolsce w 2007 i 2008 r.”. Raport zawiera informacje dotyczące szkoleń osób bezrobotnych i poszukujących pracy zrealizowanych w 2007 roku, oraz planów szkoleń grupowych na 2008 rok przygotowanych przez powiatowe urzędy pracy.

W publikacji zawarto także podsumowujące zestawienie danych o instytucjach szkoleniowych zarejestrowanych w Rejestrze Instytucji Szkoleniowych, oferowanych przez nie szkoleniach, zapleczu organizacyjno-kadrowym oraz ilości przeszkolonych osób.

Międzynarodowa sieć współpracy

Zapewniamy właściwą korelację małopolskich działań w obszarze kształcenia ustawicznego z europejskimi wytycznymi Komisji Europejskiej, Fundacji Regionów FREREF oraz wykorzystujemy dobre, sprawdzone już rozwiązania prowadząc współpracę z licznymi międzynarodowymi Partnerami. Są to:

- PRAO - Pole Rhone-Alpes de l'Orientation
- Napier University w Edynburgu, Szkocja
- FREREF – Fundacja Regionów Europejskich na rzecz Badań nad Edukacją i Kształceniem Zawodowym
- CEDEFOP – European Centre for the Development of Vocational Training

a w przyszłości również z :

- Urząd Miasta Rygi, Łotwa
- Fundacion General Universidad de Valladolid
- Partner ze Szwecji.

Współpraca międzynarodowa to między innymi:

- wspólne projekty – planowane projekty z Napier University, czy też projekt międzynarodowej sieci w zakresie doradztwa całonocowego – AQOR;
- eksperckie wsparcie prowadzonych w Małopolsce procesów projakościowych, związanych z usługami szkoleniowymi i doradztwa zawodowego oraz bieżąca współpraca prowadzona w ramach telekonferencji, uśpólniana informacji poprzez newslettery;
- prezentowanie Małopolskich działań podczas *Sesji Letniego Europejskiego Uniwersytetu Badań i Innowacji na rzecz Kształcenia Ustawicznego. W tym roku* (wrzesień 2008, Saloniki – Grecja) reprezentacja Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie przedstawiła na arenie międzynarodowej Małopolskie Partnerstwo na rzecz Kształcenia Ustawicznego oraz zainicjowała dyskusje podczas jednego z warsztatów na temat regionalnych działań w obszarze współpracy instytucji na rzecz promocji i rozwoju kształcenia ustawicznego.

Współpraca z Wojewódzką Radą Zatrudnienia i innymi instytucjami dialogu społecznego

Włączyliśmy Wojewódzką Radę Zatrudnienia w działania związane z konsultacją rozwiązań zwłaszcza w obszarze kształcenia zawodowego. Przygotowaliśmy dyskusje na wszystkich posiedzeniach Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia w zakresie kształcenia, wnioski z tych spotkań posłużyły do opracowania działań promujących kształcenie zawodowe tj. film/reportaż o kształceniu zawodowym, planowany cykl programów dotyczących różnych zawodów, promujący nowoczesne standardy pracy w popularnych zawodach, rozpoczęcie prac nad przeniesieniem do Małopolski idei „Targów Zawodów” z Francji (Mundial Zawodów).

Tworzenie zasobów informacyjnych w zakresie kształcenia ustawicznego i rozwój usług doradczych

Zapewniamy dostęp do wiedzy i informacji w obszarze kształcenia ustawicznego. Potrzeby te zostały precyzyjnie określone w „Modelu przepływu informacji...” i obecnie są kontynuowane prace zarówno nad ułatwieniem dostępu do informacji jak i poprawą jej jakości. Zaplanowano:

- stworzenie internetowego serwisu informacyjnego w zakresie usług edukacyjno-szkoleniowych w Małopolsce, który, prócz rzetelnej i pełnej informacji, ma być wizualizacją dostępu do usług w całej Małopolsce;
- aktualizację i obsługę strony internetowej (obecnie podstrona www.wrotamalopolski.pl/doskonalenie , w przyszłości samodzielny serwis);
- sporządzanie cyklicznych newsletterów informujących o sytuacji w obszarze rynku pracy edukacji i szkoleń oraz o najnowszych działaniach podejmowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy i Partnerów
- publikowanie danych dotyczących kształcenia ustawicznego w Małopolsce w wielu dostępnych źródłach informacji.

Uświadamianie roli i znaczenia kształcenia ustawicznego

Stawiamy sobie za cel: łatwy, szeroki i powszechny dostęp do usług z zakresu kształcenia ustawicznego oraz promowanie idei i postawy uczenia się przez całe życie, zwłaszcza na obszarze małych miast i wsi. Zaplanowano zatem:

- ścisłą współpracę z mediami w zakresie podnoszenia motywacji mieszkańców Małopolski do ciągłego rozwoju,
- wykorzystywanie dostępnych nośników informacji tj. TV Małopolska, portale internetowe do publikowania filmów, reportaży związanych z uczeniem się przez całe życie,
- upowszechnianie uczenia się przez całe życie podczas regionalnych wydarzeń tematycznych np. : Targi Edukacyjne, Targi Pracy,

- publikowanie broszur informujących mieszkańców o możliwościach korzystania z różnych form kształcenia,
- organizowanie promocji i konkursów wśród lokalnych samorządowców dając możliwość pokazania dobrych przykładów w Małopolsce na inwestowanie w potencjał mieszkańców powiatów, gmin.

Realizacja polityki regionu w zakresie rozwoju uczenia się przez całe życie wymaga zatem współpracy i zaangażowania wielu instytucji w Małopolsce, zarówno poprzez dzielenie się informacjami, dobrymi praktykami, ale przede wszystkim podejmowania decyzji o priorytetach i kierunkach rozwoju uczenia się przez całe życie.

Funkcjonujące Partnerstwo i zapisy Małopolskiego Protokołu na rzecz Kształcenia Ustawicznego będą pomocne w realizacji polityki, której celem jest dostarczenie wysokiej jakości usług dla mieszkańców Małopolski na ich ścieżce rozwoju edukacyjno – zawodowego.